

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

**PUBLISKAIS
GADA
PĀRSKATS
2016**

Saturs

1. Pamatinformācija	3
1.1. Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas juridiskais statuss un funkcijas	3
1.2. Iestādes darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas	3
1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi, prioritātes un pasākumi	4
2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti	4
2.1. Valsts budžeta programmas 21.00.00 „Vides aizsardzības fonds” izlietojums	4
2.2. Valsts budžeta apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” izlietojums	5
2.3. Valsts budžeta apakšprogramma „Fonda darbības nodrošinājums”	6
2.4. Vides aizsardzības projekti	8
2.5. Nozares vides projekti	12
2.6. Iemaksas starptautiskās organizācijās	13
2.7. LIFE programmas projekti	14
2.8. LIFE Kapacitātes projekta īstenošana	17
2.9. Atbrīvojumu no dabas resursu nodokļu maksāšanas administrēšana	18
2.10. Politikas iniciatīvas, veiktie un pasūtītie pētījumi	20
2.11. Pārskats par iestādes darbību un noteikto stratēģisko uzdevumu novērtējums	21
2.12. Iestādes pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamībā un kvalitātē	22
3. Personāls	22
4. Komunikācija ar sabiedrību un sadarbība ar nevalstisko sektoru	23
5. 2017. gadā plānotie pasākumi	25
Pielikums Nr.1 budžeta apakšprogrammas 21.02.00 “Vides aizsardzības projekti” 2016.gada projekti	26
Pielikums Nr.2 budžeta apakšprogrammas 21.13.00 „Nozare vides projekti” 2016.gada projekti..	31
Pielikums Nr.3 budžeta apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” 2016.gada projekti	33

1. Pamatinformācija

1.1. Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas juridiskais statuss un funkcijas

Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija (turpmāk – Fonda administrācija) ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras galvenās funkcijas un uzdevumi ir noteikti Latvijas vides aizsardzības fonda likumā.

Fonda administrācijas galvenās funkcijas ir:

- Latvijas vides aizsardzības fonda (turpmāk – Fonds) līdzekļu izlietošanas administrēšana;
- Atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa samaksas par transportlīdzekļiem, par iepakojumu un vienreiz lietojamajiem galda traukiem un piederumiem, kā arī videi kaitīgām precēm, administrēšana (līdz 31.12.2016.);
- Eiropas Komisijas LIFE programmas nacionālais kontaktpunkts (t.sk. LIFE nacionālā finansējuma administrēšana);
- Eiropas Komisijas finansēta projekta Capacity Building for LIFE Programme implementation in Latvia / LIFE Kapacitātes projekts Latvijā (turpmāk – LIFE Kapacitātes projekts) īstenošana (no 01.04.2016.);
- Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta Darbības programmā "Izaugsme un nodarbinātība" 5.4.2. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstību un savlaicīgu vides risku novēršanu, kā arī sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā" 5.4.2.2. pasākuma "Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības vides pārvaldībā veicināšana" (turpmāk – KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekts) īstenošana (no 01.01.2017.)

Fonda administrācijas darbību reglamentē [Latvijas vides aizsardzības fonda likums](#) un [2006. gada 28. marta Ministru kabineta noteikumi Nr. 242 „Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas nolikums”](#).

LIFE nacionālā kontaktpunkta funkcijas tiek pildītas pamatojoties uz [2014.gada 25.augusta Ministru kabineta rīkojumu Nr. 447 “Par Latvijas institūciju dalību Eiropas Komisijas LIFE programmā un valsts budžeta līdzfinansējumu 2014.–2017.gadā”](#).

1.2. Iestādes darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas

Fonda administrācijas darbības virsmērķis ir nodrošināt Fonda līdzekļu labu pārvaldību un efektīvu to izmantošanu, kvalitatīva pakalpojuma nodrošināšanu komersantiem, kuri iesaistās atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa maksāšanas sistēmā, kā arī LIFE programmas finansējuma īstenošanas apjoma palielināšana Latvijā.

Galvenie Fonda administrācijas darbības virzieni 2016.gadā:

- 1) Fonda padomes lēmumu par projektu konkursu izsludināšanu izpildes nodrošināšana (projektu konkursu nolikumu sagatavošana, konkursu izsludināšana, konkursu organizēšana – projektu pieņemšana, izvērtēšana, sagatavošana izskatīšanai lēmuma pieņemšanai Fonda padomē);
- 2) Līgumu par Fonda finansēto projektu finansēšanas un izpildes kārtību administrēšana (sagatavošana, noslēgšana, to izpildes gaitas uzraudzība);
- 3) Iesniegumu par atbrīvojumu saņemšanas no dabas resursu nodokļa maksāšanas izskatīšana un lēmumu pieņemšanas procedūras administrēšana (iesniegumu saņemšana, izvērtēšanas procesa organizēšana, lēmumu projektu sagatavošana, līgumu par atbrīvojumu sistēmas piemērošana slēgšana, to izpildes gaitas uzraudzība);
- 4) LIFE programmas nacionālā finansējuma administrēšana (t.sk. konkursa organizēšana, līgumu par nacionālā finansējuma piešķiršanu administrēšana);

- 5) LIFE Kapacitātes projekta īstenošana (projektā noteikto aktivitāšu un sasniedzamo rezultātu izpildes nodrošināšana).

Fonda administrācija 2016.gadā īstenoja (administrēja) 5 valsts budžeta apakšprogrammas.

1. tabula

Latvijas vides aizsardzības fonda administrētās apakšprogrammas

Budžeta apakšprogrammas		
Kods	Nosaukums	Mērķis
21.00.00	Vides aizsardzības fonds	
21.01.00	Fonda darbības nodrošinājums	nodrošināt Fonda administrācijas kā iestādes funkciju izpildi
21.02.00	Vides aizsardzības projekti	nodrošināt vides aizsardzības projektu īstenošanu
21.13.00	Nozares vides projekti	nodrošināt VARAM padotības institūciju vides aizsardzības projektu īstenošanu
21.20.00	Iemaksas starptautiskajās organizācijās	nodrošināt Latvijas Republikas dalībvalsts iemaksas starptautiskām vides un dabas aizsardzības organizācijām
70.00.00	Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana	
70.06.00	LIFE programmas projekti	nodrošināt Latvijas līdzdalību Eiropas Kopienas vides finanšu instrumenta LIFE programmā

1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi, prioritātes un pasākumi

2016.gada Fonda administrācijas būtiskākā prioritāte bija LIFE Kapacitātes projekta īstenošanas uzsākšana. Projektu finansē Eiropas Komisija, tā vadošais īstenotājs ir VARAM, asociētais īstenotājs – Fonda administrācija. Fonda administrācijā projekta aktivitāšu izpildei tika izveidota atsevišķa struktūrvienība – LIFE atbalsta vienība ar 4 darbiniekiem.

Otra būtiskākā darbības prioritāte bija jaunās politikas iniciatīvas principa “Nauda atgriežas dabā” realizēšanas turpināšana organizējot vides aizsardzības projektu finansēšanu projektu konkursu ietvaros, kā arī finansējot nacionālas nozīmes prioritārus vides aizsardzības projektus, tādējādi nodrošinot Fonda līdzekļu efektīvu ieguldījumu vides aizsardzībā, sabiedrības vides apziņas veidošanā, kā arī dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā.

2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta programmas 21.00.00 „Vides aizsardzības fonds” izlietojums

2. tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

		2015 (faktiskā izpilde)	2016	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	4 745 113	5 319 506	5 291 428
1.1.	dotācijas	4 745 113	5 319 506	5 291 428
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā):	4 745 113	5 319 506	5 291 428
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):	4 606 766	5 060 186	5 032 321

2.1.1.	kārtējie izdevumi	815 868	799 578	773 673
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	2 394 633	2 310 585	2 310 555
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	936 868	1 111 382	1 111 382
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	459 397	838 641	836 711
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	138 347	259 320	259 107

Latvijas vides aizsardzības fonda līdzekļus veido likumā „Par valsts budžetu 2016.gadam” noteiktā dotācija no valsts pamatbudžeta vispārējiem ieņēmumiem.

3. tabula
Budžeta programmas „Vides aizsardzības fonds” līdzekļu izlietojums 2016

	2016.gada plāns	Faktiskā izpilde
	5 319 506	5 291 428
Apakšprogramma 21.01.00 „Fonda darbības nodrošinājums”	247 819	246 565
Apakšprogramma 21.02.00 „Vides aizsardzības projekti”	3 149 226	3 147 266
t.sk. dotācijas komersantiem, biedrībām un nodibinājumiem projektu īstenošanai	2 310 585	2 310 555
t.sk. valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti pašvaldībām noteiktam projektu īstenošanai	369 559	367 629
t.sk. valsts budžeta transferti valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un budžeta nefinansētām iestādēm noteiktam mērķim projektu īstenošanai	469 082	469 082
Apakšprogramma 21.13.00 „Nozares vides projekti”	811 079	786 215
t.sk. kārtējo izdevumu projekti	552 259	527 608
t.sk. kapitālo izdevumu projekti	258 820	258 607
Apakšprogramma 21.20.00 „Iemaksas starptautiskajās organizācijās”	1 111 382	1 111 382

2.2. Valsts budžeta apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” izlietojums

4. tabula
Budžeta apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” finansējums un tā izlietojums 2016

1	2	2015 (faktiskā izpilde)	2016	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1	2	3	4	5
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	2 249 637	2 177 977	3 013 776
1.1.	dotācijas	879 616	1 759 586	1 759 586
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	1 370 021	418 391	1 254 191
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā):	1 286 661	3 013 776	1 650 651
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):	1 217 405	2 786 549	1 638 636
2.1.1.	kārtējie izdevumi	521 319	1 741 026	707 983
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	454 790	636 880	535 071

2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	241 296	408 643	395 582
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	69 256	227 227	12 015

Apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” līdzekļus veido no atsevišķā 74.resora „Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” budžeta programmas 80.00.00 „Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai” atbilstoši Eiropas Savienības tiesību aktos noteiktajām prasībām un pamatprincipiem un (vai) noslēgtajiem ārvalstu finanšu memorandiem, līgumiem un nacionālajiem normatīvajiem aktiem.

5. tabula

Budžeta apakšprogrammas „LIFE programmas projekti” līdzekļu izlietojums 2016

	2016. gada plāns	Faktiskā izpilde
Apakšprogramma 70.06.00 „LIFE programmas projekti”	3 013 776	1 650 651
t.sk. kārtējo izdevumu projekti	1 741 026	707 983
t.sk. subsīdijas un dotācijas biedrībām un nodibinājumiem Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētājiem projektiem (pasākumiem)	636 880	535 071
t.sk. valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti no valsts pamatbudžeta dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem uz valsts pamatbudžetu	131 395	131 395
t.sk. valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti pašvaldībām Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētājiem projektiem (pasākumiem)	99 687	99 687
t.sk. valsts budžeta transferti valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un budžeta nefinansētām iestādēm Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētājiem projektiem (pasākumiem)	177 561	164 500
t.sk. kapitālo izdevumu projekti	227 227	12 015

2.3. Valsts budžeta apakšprogramma „Fonda darbības nodrošinājums”

Budžeta apakšprogrammas mērķis ir nodrošināt Fonda administrācijas darbību tai noteikto uzdevumu un funkciju izpildei:

- 1) īstenojot Fonda padomes lēmumus, nodrošināt Fonda līdzekļu lietderīgu un efektīvu izmantošanu;
- 2) administrēt atbrīvojuma piešķiršanu no dabas resursu nodokļa samaksas par videi kaitīgām precēm, iepakojuma un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem un transportlīdzekļiem;
- 3) pildīt Eiropas Komisijas LIFE programmas nacionālā kontaktpunkta funkcijas (MK 2014.gada 25.augusta rīkojums Nr.447 “Par Latvijas institūciju dalību Eiropas Komisijas LIFE programmā un valsts budžeta līdzfinansējumu 2014.-2017.gadā”).

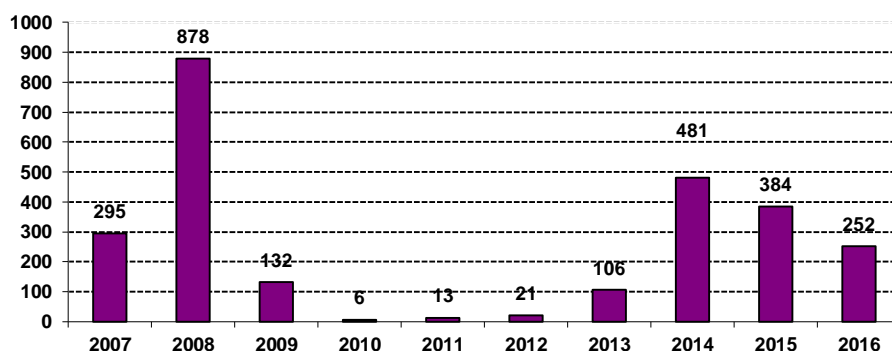
6. tabula
Budžeta apakšprogrammas „Fonda darbības nodrošinājums” finansējums un tā līdzekļu
izlietojums 2016

Izdevumu veids (EKK kods)*	Īss paskaidrojums	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1	2	3	4	5
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):		247 731	247 819	246 565
dotācijas		247 731	247 819	246 565
Izdevumi (kopā):		247 731	247 819	246 565
uzturēšanas izdevumi (kopā):		241 760	247 319	246 065
kārtējie izdevumi		241 760	247 319	246 065
Atalgojums (EKK1100)	Mēneša amatalga amatpersonām (darbiniekiem) saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto darba samaksas sistēmu, piemaksas, prēmijas.	135 045	140 311	140 311
Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (EKK1200)	Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas (t.sk. slimības nauda)	40 930	42 675	41 421
Komandējumi (EKK2100)	Iekšzemes un ārvalstu darba komandējumi, dienesta braucieni	1 109	218	218
Sakaru pakalpojumi (EKK2210)	Pasta, telefona, interneta un citi sakaru pakalpojumi	5 665	5 750	5 750
Komunālie pakalpojumi (EKK2220)	Izdevumi par atkritumu utilizāciju (t.sk. ierobežotās pieejamības dokumentu iznīcināšana)	968	446	446
Administratīvie izdevumi (EKK2230)	Iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi	3 173	1 902	1 902
Remontdarbi un uzturēšana (EKK2240)	Remontdarbi un iestāžu uzturēšanas pakalpojumi (izņemot kapitālo remontu)	2 757	2 214	2 214
Informācijas tehnoloģijas (EKK2250)	Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi (IT uzturēšana, pilnveidošana un papildināšana)	3 420	3 570	3 570
Īre un noma (EKK2260)	Telpu un transportlīdzekļu noma	22 205	23 607	23 607
Pārējie pakalpojumi (EKK2270)	Izdevumi juridiskās palīdzības sniedzējiem par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pakalpojumiem. Un citi iestādes pakalpojumi.	21 182	21 928	21 928
Biroja preces un inventārs (EKK2310)	Izdevumi par kancelejas precēm iestādes darbības nodrošināšanai un arī nebūtisku inventāra priekšmetu iegāde, kura kalpošanas laiks ir mazāks par vienu gadu	3 303	2 781	2 781
Enerģētiskie materiāli (EKK2320)	Degviela nomātajam autotransportam	1 600	1 465	1 465
Iestāžu uzturēšanas materiāli (EKK2350)	Materiāli un preces, kas nepieciešami, lai uzturētu un remontētu telpas, kā arī iestāžu saimniecības vajadzībām	403	452	452
Kapitālie izdevumi (EKK 5230)	Datortehnikas, sakaru un citas biroja tehnikas iegāde, kā arī saimniecības pamatlīdzekļu iegāde	5 971	500	500

2.4. Vides aizsardzības projekti

Latvijas vides aizsardzības fonda līdzekļi, kas paredzēti sektorālo vides aizsardzības programmu, projektu un pasākumu finansēšanai, tiek plānoti apakšprogrammā „Vides aizsardzības projekti” no līdzekļiem, kas paredzēti dotācijām biedrībām, nodibinājumiem, pašvaldībām, komersantiem.

2016.gadā finansējuma saņemšanai no valsts budžeta apakšprogrammas „Vides aizsardzības projekti” tika iesniegti 252 projektu iesniegumi.

1.att. Apakšprogrammā „Vides aizsardzības projekti” iesniegtu projektu iesniegumu skaits

Kopā finansējums no apakšprogrammas “Vides aizsardzības projekti” piešķirts 128 2016.gadā uzsākto projektu īstenošanai (t.sk. 113 projektu konkursu projektiem, 12 nacionālas nozīmes prioritāro vides aizsardzības projektu īstenošanai un 3 projektiem, kuriem finansējums paredzēts ar atsevišķu Saeimas lēmumu).

Finansējuma saņemšanai sektorālo vides aizsardzības projektu īstenošanai (t.sk. jaunās politikas iniciatīvas “Nauda atgriežas dabā” realizēšanai) tika izsludināti projektu konkursi 13 aktivitātēs. Kopā projektu konkursos tika iesniegti 236 projekti: finansējums piešķirts – 113 (48%), Fonda padomē noraidīti – 116, administratīvi noraidīti – 7.

7 tabula
Latvijas vides aizsardzības fonda projektu konkursu kopsavilkums 2016

Vadlīnija	Konkursu skaits	Iesniegti projekti	Finansēti projekti	EUR	%
Atbildīgs dzīvesveids – videi draudzīga dzīvesveida popularizēšana	7	120	49	749 102	32
Dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana	3	24	23	298 331	13
Vides politikas īstenošana	2	44	23	385 904	16
Vides izglītības un vides apziņas veicināšana sabiedrībā	1	48	18	942 685	40
KOPĀ	13	236	113	2 376 022	

Atbildīgs dzīvesveids (videi draudzīga dzīvesveida popularizēšana)

aktivitāte “Specializētu vides aizsardzības un vides izglītības televīzijas raidījumu veidošana”

Finansējums piešķirts 5 specializētu vides aizsardzības un vides izglītības TV raidījumu veidošanai (“Vides fakti” LTV1, “Kā pieci pirksti” TV Kurzeme; “Es varu būt zaļš” Vidzemes TV; “Starp putniem un cilvēkiem” LNT sadarbībā ar Latvijas Ornitoloģijas

biedrību; ”¾ dabā” RE:TV sadarbībā ar invalīdu un viņu draugu apvienību “Apeirons”). Kopā sagatavoti un pārraidīti 85 raidījumi, kopējā vidējā sasniegtā mērķauditorija ~ 200 tūkst.

aktivitāte “Specializētu vides aizsardzības un vides izglītības radio raidījumu veidošana”

Finansējums piešķirts 3 specializētu vides aizsardzības un vides izglītības radio raidījumu veidošanai (“Zaļais vilnis” Latvijas radio 1; “Noasa šķirsts” Latvijas radio 4; “Dabas studija – pozitīvi par dzīvi Natura 2000 teritorijās” Jēkabpils radio). Kopā sagatavoti un pārraidīti 111 raidījumi, ar kopējo vidējo auditoriju ~ 300 tūkst.

aktivitāte “Specializētu vides aizsardzības un vides izglītības periodisko preses izdevumu veidošana un izdošana”

Finansējums piešķirts 2 specializētu vides aizsardzības un vides izglītības periodisko izdevumu sagatavošanai un izdošanai (“Vides vēstis”; “Putni dabā”). Kopā izdoti 10 žurnāli ar vidējo auditoriju (tirāžu) ~ 6 tūkst.

Aktivitāte “Sabiedrības informēšana par atbildīgu dzīvesveidu periodiskajos izdevumos”

Finansējums piešķirts publikāciju un rakstu sēriju sagatavošanai par videi draudzīgu/atbildīgu dzīvesveidu, vides resursu ilgtspējīgu izmantošanu un dabas vērtību saglabāšanas nepieciešamību 5 nacionāla mēroga izdevumos (Diena, Latvijas Avīze, Kas jauns, Santa, Ilustrētā zinātne), 6 reģionālos izdevumos (A12, Bauskas dzīve, Kurzemes vārds, Rīgas Apriņķa avīze, Balvu vaduguns, Jaunais Kurzemnieks); 2 izdevumos, kas paredzēti specializētai (profesionālai) mērķauditorijai (Medības.Makšķerēšana.Daba, Būvinženieris), 2 izdevumos, kuru mērķauditorija ir bērni un jaunieši (Putni dabā pielikums, Ilustrētā Junioriem). Kopā 155 publikācijas (rakstu sērijas) uz 611 lp. (A4), kopējā vidējā tirāža ~ 153 tūkst.

Aktivitāte “Sabiedrības informēšana par atbildīgu dzīvesveidu TV raidījumos”

Finansējums piešķirts vides izglītības sadaļas un atbildīga dzīvesveida popularizēšanai 7 TV raidījumos (“Nedēļa Latvijā” RE:TV; “Vidzemes ziņas” RE:TV; “Cilvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē” RE:TV; “Latgales aktualitātes” RE:TV; “TE!”LTV1; “4 studija” LTV1; “Preses klubs” TV24). Kopā sagatavoti 114 tematiskie sižeti (~11,3 h) ar kopējo vidējo (regulāro) auditoriju ~ 317,5 tūkst.

Aktivitāte “Sabiedrības informēšana par atbildīgu dzīvesveidu radio raidījumos”

Finansējums piešķirts vides izglītības sadaļas un atbildīga dzīvesveida popularizēšanai 5 radio raidījumos (“Autopilots (zaļā ceturtdiena)” STAR FM; “Daba stāsta” Radio Skonto; “Videi pa vidu” Radio SWH/SWH Rock/SWH Gold; “Pa dabas stigām pie mums Latgalē” Latgales radio/Divu krastu radio; “Dabas ēdienkarte” Radio Tev). Kopā izveidota 101 tematiskā sadaļa ar kopējo ilgumu 24,6 h, kopējā vidējā sasniegtā auditorija ~ 440 tūkst.

Aktivitāte “Videi draudzīga dzīvesveida popularizēšana”

Finansējums piešķirts 12 dažādu sabiedrības izglītošanas akciju/kampaņu rīkošanai. Trīs projektu ietvaros tika rīkoti nacionāla mēroga pasākumi (akcija - Mana Jūra; kampaņa/konkurss - Latvijas zaļākais birojs; informatīvie pasākumi - Klimata pārmaiņu mēnesis Latvijas Dabas muzejā), kuru ietvaros tiešā sasniegtā auditorija ~ 3 tūkst., kopējā informatīvi sasniegtā auditorija ~ 500 tūkst. Deviņu projektu ietvaros kopā tika organizēti 76 reģionālas nozīmes informatīvi/izglītojoši pasākumi (akcijas/pasākumi “Nakts Velo rats” un “Zaļai pedālis”, meža izziņas spēle “Dzeņa raibumi”, kampaņa “Spoku tīkli”, informatīvie pasākumi “Atklāj putnu migrācijas burvību”, izglītojošie pasākumi jauniešiem

“Piliens dabas” un “Eju es gar Vaidaviņas krastiem”) ar tiešu dalībnieku (~ 4 tūkst.) iesaisti.

Dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana

Aktivitāte “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) dabas aizsardzības plānu ieviešana”

Finansēto 16 projektu ietvaros īstenotas aktivitātes 17 Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (ĪADT). 11 ĪADT veikti pļavu apsaimniekošanas pasākumi kopējā platībā ~ 72 ha. 4 ĪADT īstenoti infrastruktūras atjaunošanas/izveidošanas pasākumi izveidojot infrastruktūra objektus ~ 15 km kopgarumā (galvenokārt takas, laipas, tiltiņi). 2 ĪADT veikti dabas vērtību apzināšanas pasākumi, lai nodrošinātu to tālāko uzturēšanu.

Aktivitāte “Zivju resursu aizsardzības pasākumi”

Finansējums piešķirts 3 sabiedriskajām organizācijām, kuru sabiedriskie vides inspektori sadarbībā ar Valsts vides dienestu īstenoja kontroles reidus zivju resursu aizsardzībai. Kopā veikti 356 kontroles reidi, sastādīti 34 pārkāpumu protokoli.

Aktivitāte “Sugu aizsardzības plānu izstrādāšana vai atjaunošana indikatīvi norādītajām īpaši aizsargājamām sugām”

Finansējums piešķirts 4 projektu īstenošanai, kuru ietvaros realizēta 3 sugu aizsardzības plānu atjaunošana (Eirāzijas lūsis, Pelēkais vilks, Brūnais lācis) un 1 plāna izstrāde (Eirāzijas ūdrs).

Vides politikas īstenošana

Aktivitāte “Informācijas iegūšana, apstrāde un analīze vides politikas īstenošanai”

Finansējums piešķirts 11 projektiem, kuru ietvaros realizētas datu ieguves un analīzes aktivitātes 4 vides aizsardzības jomas sektoros:

- 1) Dabas aizsardzība (6 projekti) - putnu aizsardzība (2); dabas daudzveidības saglabāšana (2); starptautisko saistību izpilde (2);
- 2) Vides resursu izmantošana (2) – purvu apsaimniekošana un kūdras atradņu novērtējums;
- 3) Ūdens aizsardzība (2) – jūras vides stāvokļa novērtējumi;
- 4) Gaisa aizsardzība (1) - rekomendācijas risinājumiem SEG emisiju samazināšanas pasākumiem.

Aktivitāte “Sadarbības projekti starp NVO un vides institūcijām vides aizsardzības sistēmas kapacitātes palielināšanai vides jautājumu risināšanā”

Finansējums piešķirts 12 projektiem, kuru ietvaros realizētas NVO un vides aizsardzības institūciju (VARAM, Valsts vides dienests, Dabas aizsardzības pārvalde, Nacionālais Botāniskais dārzs) kopīgi pasākumi 5 tematiskos virzienos:

- 1) Sabiedrības informēšana/izglītošana projekti (5), kuru ietvaros izstrādāti 6 metodiskie materiāli (vadlīnijas/rekomendācijas), noorganizēti 12 informatīvi/izglītojošie pasākumi ~ 360 tiešajiem dalībniekiem, nodrošināta aplikācijas Vides SOS funkcionalitāte;
- 2) Sabiedrības izglītošana sasaistē ar vides iestāžu veiktspējas celšanu projekti (3), kuru ietvaros sagatavoti izziņas materiāli par Ķemeru Nacionālā parka floru, ES īpaši aizsargājamās biotopus Latvijā raksturojošām augu sugām, kā arī apmācību seminārs par bioloģiski vērtīgu koku saglabāšanas un apsaimniekošanas labas prakses principiem.

- 3) Dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas projekts (1), kura ietvaros nodrošināta seno kultūraugu un lakstaugu paraugu ievākšana.
- 4) Ūdens aizsardzības projekts, kura ietvaros sagatavoti ieteikumi pašvaldībām saistošo noteikumu izstrādei sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas un lietošanas jomā;
- 5) Vides piesārņojuma mazināšanas projekts (1), kurā veikta izpēte un sagatavotas vadlīnijas par rūpniecisko avāriju riska objektu drošības prasībām un saistītajiem ierobežojumiem.

Vides izglītības un vides apziņas veicināšana sabiedrībā

Aktivitāte "Latvijas vides un dabas vērtību cildināšana godinot Latvijas valsts pastāvēšanas simtgadi"

Projektu konkursa ietvaros finansējums piešķirts 18 multisektoriāliem projektiem, kuru ietvaros sabiedrībai sniegta informācija par notikumiem un iniciatīvām, kas stiprinājušas un arī nākotnē stiprinās Latvijas valsts dabas vērtības, tiek cildināts Latvijas dabas skaistums un daudzveidība, radītas paliekošas vērtības un simbolus, kas apliecinās vēstures simbolus un jaunrades darbus, kā arī veicināta sabiedrības ilgtermiņa atbildību pret apkārtējo vidi un dabas vērtību saglabāšanu:

- 7 vides izglītības infrastruktūras projekti (Gaismas dārzs Ludzā, Likteņdārza Lielā kalna izveides 1.kārta, 5 vides instalāciju objekti Ziemeļlatgalē (Rugāji, Balvi, Kārsava, Viļaka, Baltinava), 2 vides izglītības objekti Lejaskurzemē (Liepāja, Grobiņa), infrastruktūras projekts Ogres upes un tās krastos aizsargājamo biotopu un peldu kūrorta cildināšana, 3 vides izglītības infrastruktūras objekti Ziemeļvidzemē (Naukšēni, Rūjiena, Mazsalaca), 3 vides izglītības infrastruktūras objekti Zemgalē (Jelgava, Rundāle, Tērvete).
- 4 nacionāla mēroga informatīvi/izglītojošas akcijas ("Ainavas runā", "Latvijas ilgtspējas dimensijas – izglītoti cilvēki un dabas vērtību saglabāšana", "Dabas skaitīšana", "Latvijas simtgades dabas deklarācija");
- 3 Latvijas dabas mantojuma radīšanas/demonstrācijas aktivitātes (Latvijas izcelsmes dekoratīvo augu ekspozīcijas un nacionālās selekcijas slavas zāles izveide Nacionālajā Botāniskajā dārzā, ceļojošo izstāžu un fotoalbumu par 5 Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Teiču dabas rezervāts, Krustkalnu dabas rezervāts, Ķemeru Nacionālais parks, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts, Rāznas Nacionālais parks), ceļojošā izstāde "Latvijas dabas bagātības" Latvijas Dabas muzejā);
- 2 grāmatas par Latvijas dabas vērtībām (Monogrāfija "Latvijas zemes, daba, tauta, valsts", "Latvijas spāru atlants");
- 1 nacionālas nozīmes multimediju projekts (12 TV raidījumi par Latvijas ainavām kino vēsturē un tagadnē);
- 1 vides aizsardzības sistēmas vēstures demonstrēšanas projekts (Vides aizsardzības kluba vēstures muzeja izveide)

Nacionālas nozīmes prioritārie vides aizsardzības projekti

Noslēgto ilgtermiņa sadarbības līgumu ietvaros ar VARAM 2016.gadā Fondā tika iesniegti, atbilstoši procedūrai izvērtēti un finansējums piešķirts 6 prioritāriem nacionālas nozīmes vides aizsardzības projektiem:

- Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza saimnieciskās darbības nodrošināšana 2016.gadā (īstenotājs SIA "Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs");
- Lielā Talka 2016 (īstenotājs biedrība "Pēdas LV");
- Dabas koncertzāle 2016 (īstenotājs biedrība "Dabas koncertzāle");

- “Zaļā sertifikāta” aktualizēšana, informācija un pretendentu pārbaude 2016.gadā (īstenotājs Latvijas lauku tūrisma asociācija “Lauku ceļotājs”);
- Nemēslo mežā (īstenotājs A/S “Latvijas valsts meži”);
- FEE International programmu darbības nodrošināšana Latvijā 2016.gadā (īstenotājs nodibinājums “Vides izglītības fonds”).

Atbilstoši kārtībai, kas nosaka nacionālas nozīmes vides projektu iesniegšanas un finansēšanas kārtību, tika iesniegti 9 projekti (t.sk. 3 projekti, kuriem piešķirts finansējums ar Saeimas deputātu lēmumu), kas izvērtēšanas procesā tika atzīti par prioritāri nozīmīgiem (t.sk. atbilstoši jaunās politikas iniciatīvai “Nauda atgriežas dabā”) un attiecīgi piešķirts finansējums to īstenošanai 2016.gadā:

- Atbalsts LVĢMC upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu projektu 2016.-2021. gadam ziņošanā (īstenotājs VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”)
- Valsts monitoringa nodrošināšana Latvijas ezeros (īstenotājs VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”)
- Autotransporta piesārņojuma avotu ietekmes stacijas Rīgas aglomerācijā uzturēšana (īstenotājs VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”)
- Latvijas izcelsmes pārtikas un dekoratīvo augu kolekcijas ekspozīcijas paplašināšana un pieejamības nodrošināšana (īstenotājs “Nacionālais Botāniskais dārzs”)
- Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza dzīvnieku karantīnas bloka rekonstrukcija. 1. kārtā. (īstenotājs SIA “Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārzs”)
- Sabiedriskās pētniecības attīstīšana uz dabas novērojumu platformas Dabasdati.lv bāzes (īstenotājs nodibinājums “Latvijas Dabas fonds”)
- Rīgas ZOO dalība starptautiskajās organizācijās 2016.gadā (īstenotājs “SIA “Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārzs”)
- Žurnāla “Vides Vēstis” papildus tirāža 2016.gadā (īstenotājs biedrība “Vides vārds”)
- Iedzīvotāju vides interešu aizstāvība - "Informatīvā tālruņa "Zaļais telefons" pakalpojuma nodrošināšanai 2016.gadā" (īstenotājs biedrība “Vides aizsardzības klubs”)

Pilns visu 2016.gada budžeta apakšprogrammas “Vides aizsardzības projekti” vides aizsardzības projektu saraksts Pielikumā Nr.1.

2.5. Nozares vides projekti

Apakšprogrammas darbības galvenais mērķis ir nodrošināt VARAM un tās institūciju projektu finansēšanu, kas nodrošina starptautisko saistību vides aizsardzības jomā izpildi un vides aizsardzības iestāžu veikspējas stiprināšanu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un aizsardzības pasākumu īstenošanai.

No apakšprogramma “Nozares vides projekti” projektu konkursa 2 kārtās kopā finansēti 37 projekti (Valsts vides dienests – 13; Dabas aizsardzības pārvalde – 6; Latvijas Dabas muzejs – 4; VARAM – 14). Atbilstoši projektu mērķiem, tie klasificējami 4 tematiskās grupās.

Veikspējas stiprināšanas projekti

Valsts vides dienests (6 projekti) - Starptautiskā sadarbība vides aizsardzības kontroles jomā (t.sk. atkritumu plūsma un notekūdeņu apsaimniekošana); nodrošinājums nelikumīgu zvejas rīku identificēšanai; profesionālās kompetences paaugstināšana gaisa piesārņojuma, zemes dzīļu un pazemes ūdeņu kontrolē.

Dabas aizsardzības pārvalde (1) - profesionālās kompetences paaugstināšana aizsargjoslu kontrolē.

Dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzība (t.sk. praktiski risinājumi un sabiedrības izglītošana)

Dabas aizsardzības pārvalde (3) – praktiskie risinājumi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai 5 ĪADT (Randu pļavas, Liepājas ezers, Rāzņas nacionālās parks, Teiču dabas rezervāts, Krustkalnu dabas rezervāts), veikta 60 aleju apsekošana (inventarizācija).

Valsts vides dienests (1) – Lašu nārstu vietu kontroles aprīkojums (75 pamatlīdzekļu vienību iegāde).

Latvijas Dabas muzejs (2) – Botānikas ekspozīcijas un sēņu mulāžu kolekciju izveide.

Starptautisko saistību izpilde

VARAM (7) - Latvijas upju un ezeru kvalitātes novērtēšanas metožu starpvalstu saskaņošana, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda atbalstītā pasākuma "Zināšanu uzlabošana jūras vides stāvokļa jomā" uzsākšana, starptautiskā sadarbība ķīmisko vielu pārvaldībā, dalība 3 starptautiskās konferencēs, ES politikas integrēšana vides atļauju izsniegšanas sistēmā, ES prasību ieviešana radiācijas drošības jomā, sadarbības aktivitātes ar Valonijas reģionu (BEL) un Baltkrieviju.

Dabas aizsardzības pārvalde (1) – nodrošināta dalība starptautisko jauno reindzeru kustībā

Valsts vides dienests (1) – Baltijas valstu sadarbības nodrošināšana atkritumu pārrobežu sūtījumu jomā

Multisektoriālie projekti (t.sk. sabiedrības izglītošana/informēšana, prioritāru problēmu risinājums)

Valsts vides dienests (5) – sabiedrisko vides inspektoru (60) apmācība, radioloģisko ierīču tehnisko parametru atbilstības izstrāde, 200 darbinieki vispārējās kompetences paaugstināšana, izlietotā iepakojuma sistēmas analīze, Inčukalna gudrona dīķu apsardzes režīma nodrošināšana.

Latvijas Dabas muzejs (2) – Būvniecības valsts kontroles biroja lēmumu izpildes nodrošināšana, preventīvie pasākumi dabas stihiju ietekmes mazināšanai;

Dabas aizsardzības pārvalde (1) – Sagatavošanās pasākumu nodrošināšana biotopu kartēšanas projekta uzsākšanai

VARAM (7) – vides sektora rīcības plāna nozares apdraudējuma novēršanai izstrāde, atbalsts zaļā publiskā iepirkuma ieviešanai, rekomendācijas ķīmisko vielu monitoringam virszemes ūdeņos, sabiedrības informēšana par klimata pārmaiņām, sadzīves notekūdeņus raksturojošo parametru aktualizācija, zemes un augsnes degradācijas klasifikācijas, dalība Valsts Civilās aizsardzības plāna sagatavošanā.

Pilns visu 2016. gada no budžeta apakšprogrammas “Nozares vides projekti” finansēto vides aizsardzības projektu saraksts Pielikumā Nr.2.

2.6. Iemaksas starptautiskās organizācijās

Apakšprogrammas „Iemaksas starptautiskajās organizācijās” darbības galvenais mērķis ir nodrošināt Latvijas Republikas dalībvalsts iemaksas starptautiskām vides un dabas aizsardzības organizācijām un līgumiem, līdz ar to izpildot Latvijas starptautiskās finansiālās saistības vides aizsardzības sfērā, kas dod ieguldījumu vispasaules vides aizsardzības stāvokļa uzlabošanā.

2016. gadā starptautiskās sadarbības nodrošināšanai 11 starptautiskām organizācijām un līgumiem veiktas iemaksas 1 111 382 EUR apmērā, t.sk.:

Apvienoto Nāciju Organizāciju (ANO) struktūrām un konvencijām, tai skaitā: <ul style="list-style-type: none">• Monreālas protokolam par ozona slāni noārdošām vielām;• Konvencijas par klimata pārmaiņām Kioto protokolam, Konvencijas par	179 921
---	---------

klimata pārmaiņām Starptautiskajam darījuma žurnālam Kioto protokola reģistram; • Ženēvas konvencijai "Par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos" (Par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā (Espo konvencija)); • Līgumam par sīkspārņu aizsardzību Eiropā (EIROBAT); • Riodežaneiro konvencijai par bioloģisko daudzveidību, Starpvaldību bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu zinātnes politikas platformai (IPBES); • Bonnas konvencijai par migrējošo savvaļas dzīvnieku aizsardzību; • Ramsāres konvencijai par mitrainēm; • Vides programmas (UNEP) vides fondam un Āfrikas-Eirāzijas ūdensputnu trasta fondam; • Konvencijai cīņai pret tuksnešu paplašināšanos; • Stokholmas konvencijai par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem; • Bāzeles konvencijai par bīstamo atkritumu pārvietošanu; • Vašingtonas konvencijai par tirdzniecību ar apdraudētām sugām (CITES) Eiropas Savienības savvaļas sugu tirdzniecības datubāzei (EU-TWIX).	
Austrumeiropas energoefektivitātes un vides partnerības fondam (5 gadi);	10 000
Eiropas Meteoroloģisko satelītu izmantošanas organizācijai (EUMETSAT);	483 172
ES vides institūciju asociācijai (IMPEL);	5 000
Eiropas vidējā termiņa laika prognožu centram (ECMWF);	88 512
Baltijas jūras reģiona dienaskārtība 21.gs.sekretariātam (Baltic 21);	9 853
Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Informācijas datoru un komunikācijas politikas (ICCP) komitejai;	10 800
Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Ķimikāliju komitejai;	10 800
Vispasaules meteoroloģiskai organizācijai (WMO);	31 369
Starptautiskajai Atomenerģijas aģentūrai (SAEA);	192 497
Helsinku konvencijas sekretariātam (HELCOM).	89 458
KOPĀ EUR:	1 111 382

Apakšprogrammas izpildi nodrošina VARAM.

2.7. LIFE programmas projekti

2016. gadā apritēja 15 gadi, kopš LIFE programma darbojas Latvijā. Kopš LIFE programmas sākuma 1992.gadā un programmas uzsākšanas Latvijā 2000.gadā, kopā finansējumu ir saņēmuši 48 projekti. Šo projektu kopējā investīciju summa ir 52 milj. eiro, no kuriem 34 milj. eiro piešķirusi Eiropas Savienība.

2016. gadā LIFE programma kļuva vēl pieejamāka un noderīgāka tieši privātajam sektoram - izpētei, prototipu izstrādei, ražošanas procesu uzlabošanai. Tā kā vēsturiski programmu Latvijā vairāk izmanto pašvaldības un nevalstiskās organizācijas vides labiekārtošanai un dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai, sākot ar 2016.gadu Eiropas Komisija īpaši uzver, ka tiek gaidīti projekti ar augstu tirgus gatavību vides un resursefektivitātes apakšprogrammā.

2016.gadā Fonda administrācijā tika iesniegtas 25 projektu koncepcijas, kuras izvērtēja LIFE atbalsta vienības speciālisti kopā ar VARAM attiecīgās jomas speciālistiem, sniedzot komentārus un ieteikumus projektu rakstītājiem pirms pieteikumu iesniegšanas nacionālajam līdzfinansējumam. Nacionālā līdzfinansējuma konkursā tika saņemti 15 projektu pieteikumi un 14 no tiem tika konceptuāli atbalstīta nacionālā līdzfinansējuma piešķiršana ar nosacījumu, ja šis projekta pieteikums saņems apstiprinātu ES LIFE programmas līdzfinansējumu.

2016. gadā, pretendējot uz Eiropas Komisijas līdzfinansējumu vides un klimata programmas atbalstu 8,43 miljonu eiro apmērā, Eiropas Komisijā tika iesniegti seši projekti, kuros vadošais partneris bija organizācija no Latvijas, taču finansējumu projektu īstenošanai Eiropas Komisija 2016. gadā piešķirā trim projektiem ar Latvijas organizāciju līdzdalību:

1. Projekts "LIFE CoHaBit – Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā "Piejūra"" īstenošanai, kura ietvaros iecerēts uzlabot dabas parka "Piejūra" aizsardzību un izmantošanu - veicot esošā stāvokļa novērtējumu, izstrādājot dabas aizsardzības plānu, izveidojot vairākus infrastruktūras objektus, informējot sabiedrību u.c. Projekts, kurā Carnikavas novads ir vadošais partneris, tiek īstenots sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi, Rīgas domi, Saulkrastu novada pašvaldību un biedrību "Baltijas krasti".
2. Sadarbībā ar Vācijas partneriem, atbalstu guva arī Latvijas Universitāte, kā partneris projektā "Degradēto purvu atjaunošana Ziemeļeiropas Zemienē samazinot CO2 emisiju". Projekts tiks īstenots Igaunijā, Latvijā, Lietuvā, Polijā un Vācijā.
3. Savukārt Valkas novada dome, integrējoties Drēzdenes Tehniskās universitātes projektā, realizēs pilotprojektu par pielāgošanos klimata pārmaiņām integrāciju vietējo pašvaldību darbā.

2016. gadā veiksmīgi turpinājās darbs pie jau iesāktiem LIFE programmas līdzfinansētiem vides un klimata projektiem.

[Projekta "Īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzības stāvokļa uzlabošana Natura 2000 teritorijā "Ādaži"" \(Putni Ādažos\)](#) ietvaros 2016. gadā turpinājās virsāju un meža biotopu atjaunošana un apsaimniekošana, kā arī tika pabeigts tehniskais projekts Rampas purva hidroloģijas uzlabošanai. 2016. gadā tapa arī izglītojoša filma - "Videi draudzīgs karavīrs". Pusstundu garā filma paredzēta karavīriem, kas uzturas un piedalās militārajās mācībās Ādažu poligonā un tā vēsta par vides aizsardzības prasībām militāro mācību laikā.

Sākot ar aprīli, interesenti interneta tiešraidē varēja vērot zaļās vārnas ligzdošanu Ādažu militārajā poligonā, Vides dienā - iepazīt boreālo mežu un tā dabas vērtības.

[Projekta "Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā" \(LIFE Ekosistēmu pakalpojumi\)](#) prioritātēm 2016. gadā bija Prototipa-Dabas dizaina parka izveide Saulkrastu pilotteritorijā. Sadarbojoties Saulkrastu novada domei, Dabas aizsardzības pārvaldei un biedrībai Baltijas krasti, jaunizveidotais Dabas dizaina parks ir kļuvis par unikālu atpūtas vietu Latvijā. Uzstādītie vides objekti un informatīvie stendi sniedz informāciju par apkārtnes dabas vērtībām, norādes virza apmeklētājus caur piekrastes mežu un Baltās kāpas teritoriju tā, lai nenodarītu kaitējumu apkārtnes ekosistēmai un kāpai.

Ne mazāk svarīga 2016. gadā bija Jaunķemeru un Saulkrastu pilotteritoriju ekosistēmu pakalpojumu kartēšanas pabeigšana, kuras galarezultātā tapusi informācija kalpos par pamatu tālāk veicamajam ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskajam novērtējumam un pilotteritoriju attīstības scenāriju izstrādei. Projekta ietvaros tapa arī izglītojoša īsfilma, kas skaidro ekosistēmu pakalpojumu pieejas būtību un tās lomu ilgtspējīgu lēmumu pieņemšanā teritoriju plānošanas procesā.

[Projekta "Prioritāro mitrāju biotopu aizsardzība un apsaimniekošana Latvijā" \(LIFE Wetlands\)](#) ietvaros 2016. gadā ir noslēdzies darbs pie Purvu apsaimniekošanas plāna izstrādes Sudas-Zviedru purvam Gaujas Nacionālajā parkā un Purvu apsaimniekošanas plāna Bažu purvam, vigām, Zušu avotiem Slīteres Nacionālajā parkā.

Lai izvērtētu purva apsaimniekošanas pasākumu ietekmi uz purva biotopiem, sadarbojoties ar Holandes un Polijas ekspertiem, projekta vietās turpināts hidroloģiskais un biotopu monitorings. 2016. gadā projekta rezultāti prezentēti Starptautiskās konferencēs Igaunijā, Itālijā, Vācijā un Anglijā, kā arī pieredzes apmaiņas braucieni laikā ar Latvijas purvu vērtībām iepazīnušos Anglijas, Polijas, Latvijas LIFE projektu eksperti. Februārī projekts atzīmēja Pasaules mitrāju dienu - sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi tika rīkots seminārs un pārgājiens uz dabas liegumu „Ziemeļu purvi”. Savukārt vasarā tika organizēti semināri Vidzemes un Kurzemes bioloģijas un ģeogrāfijas skolotājiem par purviem Latvijā, kā laikā skolotāji tika iepazīstināti ar purvu dabas vērtībām.

1. martā tika atklātas divas pārvietojamas izstādes - fotogrāfiju un multimediju „Purvā no -30 °C līdz +30 °C”. Tās ietver 22 autoru darbus, kopumā 375 fotogrāfijas un aprakstus par projekta dabas vērtībām un purvu aizsardzības pasākumiem. 2016. gada laikā izstādes viesojās 12 skolās, bibliotēkās un muzejos Rīgā, Vidzemē un Kurzemē. Kuldīgā un Talsos izstādes atklāšanas dienā bērniem un jauniešiem tika vadītas lekcijas par purviem, savukārt Raunā un Pūņās notika radošās darbnīcas, kurās skolēni veidoja animācijas filmiņas par mitrāju veidošanos. Projekta darbinieki projektu pārstāvējuši Zinātnieku naktī, Augu aizsardzības dienā un Ceļotāju dienā Slīteres Nacionālajā parkā.

[Projekta "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" \(Fit for REACH\)](#) ietvaros 2016. gadā biedrības “Baltijas vides forums” vadībā, līdzdarbojoties citiem partneriem, vides un ķīmisko vielu eksperti kopā ar uzņēmumiem meklēja drošākas alternatīvas, tostarp arī bisfenolam A un DEHP u.c., kas tiek izmantotas tādās nozarēs kā sadzīves un būvniecības ķīmijas ražošana, metālapstrāde un pārtikas rūpniecība, lai samazinātu šo kaitīgo vielu ietekmi uz patērētājiem un apkārtējo vidi. Tie ir pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanā, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti.

[LIFE+ projekta "Natura 2000 teritoriju nacionālā aizsardzības un apsaimniekošanas programma" \(NAT-PROGRAMME\)](#) ietvaros, lai saglabātu Latvijai raksturīgo bioloģisko daudzveidību, 2016. gadā tika pabeigta aizsargājamo biotopu atjaunošanas un apsaimniekošanas vadlīniju izstrāde. Biotopu aizsardzības vadlīniju izstrādē ir iesaistīts plašs dabas ekspertu un apsaimniekošanas praktiķu loks, kas jau ir veicinājis šo vadlīniju iekļaušanu valsts un pašvaldību darba un plānošanas dokumentos.

2016. gada nogalē tika uzsākta grāmatas „Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā” sešu sējumu izdošana. Rokasgrāmatu sērija paredzēta gan zemju īpašnieku un apsaimniekotāju izziņai par dabisko dzīvotņu uzturēšanu un atjaunošanu, gan ka atskaites punkts turpmākai dabas aizsardzības plānošanai un īstenošanai.

[Projektā “Ķemeru Nacionālā parka hidroloģiskā režīma atjaunošana” \(HYDROPLAN\)](#) 2016. gadā turpinājās darbs pie būvprojektu izstrādāšanas susināšanas ietekmēto mitrāju atjaunošanas darbiem. Rudenī noslēdzās vairāk kā pusotru gadu ilgs darbs pie projektā paredzēto darbu „Ietekmes uz vidi novērtējuma” ziņojuma sagatavošanas, kas sniedza ļoti detalizētu ieskatu gan veicamajos darbos, gan sagaidāmajās ietekmēs.

[Projektā “Alternatīvas biomasas izmantošanas iespējas zālāju bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu uzturēšanai” \(LIFE Grassservice\)](#) 2016. gada vasarā noslēgusies zālāju atjaunošana Ludzas novadā 25 ha platībā, bet rudenī uzsākta zālāju atjaunošana Siguldas novadā gandrīz 100 ha platībā, izmantojot inovatīvas metodes zālāju bioloģiskās daudzveidības uzlabošanā. Abās projekta teritorijās uzstādīti arī informācijas stendi par dabisko zālāju izplatību novados un to apsaimniekošanas pasākumiem. Projekta ietvaros ir uzsākti darbi pie zāles biomasas alternatīvo izmantošanas iespēju demonstrēšanas – Rīgas

Tehniskajā universitātē jau kopš 2016. gada pavasara varēja iepazīties ar biobutanola ražošanas pilotiekārtu, bet SIA "BioRE" uzsācis biogāzes ražošanas prototipa būvēšanu.

[Projektā „Lielā dumpja biotopa atjaunošana divos piekrastes ezeros Latvijā” \(LIFE COASTLAKE\)](#), arī 2016. gada vasaras sākumā interesentiem bija iespēja vērot tiešraidi no lielā dumpja ligzdas Pūres pagastā. Latvijas Dabas fonda nodrošinātā tiešraide no šīs aizsargājamās putnu sugas ligzdas ir viena no dažām pasaulē, tādēļ izraisījusi starptautisku interesi – 2015. gadā lielā dumpja tiešraidi kopumā bija skatījuši dabas mīļi no 87 pasaules valstīm.

2016. gada vasarā ceļu pie skatītājiem uzsāka arī interaktīvā āra izstāde, kurā interesentiem bija iespēja izziņāt lielā dumpja dzīvesstāstu, kā arī 2016. gada dzīvotni – niedrājus. 2016. gada pavasarī tika uzsākta lielo dumpju aprīkošana ar satelītraidītājiem, lai noskaidrotu sugas biotopu izvēles likumsakarības un novērtētu projekta laikā veikto apsaimniekošanas pasākumu efektivitāti. Sagaidāms, ka satelītraidītāju dati sniegs arī citu, vērtīgu un jaunu, informāciju par dumpju ekoloģiju gan ligzdošanas sezonā, gan pēcligzdošanas un migrācijas laikā.

[Projekta "Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā" \(LIFE REstore\)](#) ietvaros 2016. gadā notikušas vairākas informatīvas sanāksmes par degradēto kūdru teritoriju pārvaldības pamatprincipiem.

[Projekta „Parkveida pļavu un divu prioritāri aizsargājamo vaboļu sugu apsaimniekošana: plānošana, sabiedrības iesaistīšana, inovācija" \(Eremita meadows\)](#) ietvaros 2016. gadā notika izpēte dabas liegumam „Eglone”, veikti darbi pie dabas takas izveides, kā arī ierīkots dabas lieguma „Eglone” informācijas centrs, kur izvietota informācija par liegumā sastopamajām dabas vērtībām. Aktivitātes ietvaros tika izstrādāts centra dizains, veikti remontdarbi vienā no Tadenavas bibliotēkas telpām, kā arī veikta centra mākslinieciskā noformēšana.

2.8. LIFE Kapacitātes projekta īstenošana

Projekts “Kapacitātes palielināšana LIFE programmas ieviešanai Latvijā” (CAP LIFE LAT) uzsāka darbību 2016. gada 1. janvārī un ilgs līdz 2019. gada 31. decembrim.

Projekta īstenošanā ir VARAM (vadošais partneris) un Fonda administrācija (sadarbības partneris). CAP LIFE LAT projekta galvenais mērķis ir veicināt LIFE programmas atpazīstamību Latvijā, sekmēt LIFE programmai pieteikto projektu un faktiski finansēto projektu skaitu, sniedzot atbalstu un konsultācijas potenciālajiem LIFE projektu pieteicējiem un realizētājiem

Mērķa sasniegšanai 2016.gadā Fonda administrācijā tika izveidota atsevišķa struktūrvienība - LIFE atbalsta vienība. LIFE atbalsta vienībā visi interesenti var saņemt bezmaksas konsultācijas un ieteikumus sekmīgai projekta rakstīšanai un ieviešanai, projekta ietvaros tiek organizētas regulāras LIFE projektu pieteicēju un īstenošanu apmācības, kā arī pieredzes apmaiņas pasākumi nacionālā, Baltijas un ES mērogā. Vairāk informācijas par CAP LIFE LAT projektu: www.lifeprogramma.lv

Projekta rezultātu sekmju novērtējumam ir izvirzīti sekojoši indikatori, kas jāizpilda līdz projekta beigām (2019.gada 31.decembrim). Zemāk norādīti sasniegtie indikatori 2016.gadā.

Personāls

Indikators	Mērķis	Situācija pirms projekta	Rezultāts 2016
Personāls pieņemts darbā	4	0	4
Cik darbinieku apmācīti par LIFE programmu	15	1	5
Pieredzes apmaiņa ar ES dalībvalstīm	6	0	1
Personāla dalība pieredzes apmaiņas semināros un vizītēs starp ES dalībvalstīm	8	1	5

Projektu pieteikumi

Indikators	Mērķis	Situācija pirms projekta	Rezultāts 2016
Iesniegtās projektu pieteikumu koncepcijas	40/gadā	15-20/gadā	25
Dalībnieki gadā apmācīti par LIFE finanšu un tehniskiem jautājumiem	100/gadā	0	32
Projektu pieteikumi iesniegti salīdzinoši ar iepriekšējiem gadiem	15+/gadā	7-10/gadā	6/gadā
Projektu pieteikumu skaits iesniegts no pašvaldībām vai uzņēmumiem salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem	4-6/gadā	2-3/gadā	1
Veiksmīgo projektu skaits salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem	6/gadā	3/gadā	2
Starptautisku pieteikumu īpatsvars	2-3/gadā	1/gadā	4

2.9. Atbrīvojumu no dabas resursu nodokļu maksāšanas administrēšana

Līdz 2016. gada 31. decembrim Fonda administrācijas kompetencē bija funkcijas, kas saistītas ar atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa par videi kaitīgām precēm, iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem, kā arī transportlīdzekļiem, administrēšanu.

2016. gadā Fonda administrācija veica apsaimniekošanas sistēmu iesniegto dokumentu par nodokļa atbrīvojuma piemērošanu komersantiem, kuri noslēguši līgumus ar apsaimniekošanas sistēmām, atbilstības pārbaudi un organizēja lēmumu pieņemšanu. Atbilstības izvērtēšanas mērķis ir pārbaudīt, vai iesniegums atbrīvojuma no dabas resursu nodokļa samaksas saņemšanai (turpmāk – Iesniegums) atbilst attiecīgo Ministru kabineta noteikumu (turpmāk – Noteikumi) prasībām un ir virzāms tālākai izskatīšanai Iepakojuma apsaimniekošanas padomē, Videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas padomē un Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas padomē.

Papildus atbilstības izvērtēšanai, Fonda administrācija nosūtīja informāciju Valsts vides dienestam par apsaimniekotāju iesniegumā norādītajiem un izveidotajiem videi kaitīgu preču atkritumu un izlietotā iepakojuma savākšanas punktiem, lai pārliecinātos par to esību dabā un atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Izvērtējot iepriekšminēto padomju ieteikumus, Valsts vides dienesta pārbaūžu rezultātus, VARAM pieņem lēmumu par atbrīvojuma no dabas resursu nodokļa samaksas piemērošanu un, pozitīva lēmuma gadījumā, uzdod Fonda administrācijai noslēgt apsaimniekošanas līgumu ar apsaimniekotāju un piemērot atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa samaksas.

Atbrīvojuma no dabas resursu nodokļa samaksas piešķiršanas procedūru regulē Dabas resursu nodokļa likums un saistošie Ministru kabineta noteikumi:

- 2009. gada 3. novembra noteikumi Nr.1293 „Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem”;
- 2010. gada 19. oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.983 „Noteikumi par izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem”);
- 2009. gada 3.novembra noteikumos Nr.1294 „Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par videi kaitīgām precēm”;
- 2012. gada 22. maija Ministru kabineta noteikumi Nr.361 „Dabas resursu nodokļa piemērošanas noteikumi transportlīdzekļiem”;
- 2016. gada 13. decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.788 „Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām” u.c.

Tabulā Nr.8 attēlots apkopojums par 2016. gadā Fonda administrācijā saņemtajiem un atbilstoši normatīvajiem aktiem izvērtētajiem iesniegumiem, kas sagatavoti izskatīšanai Videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas padomē (VKPAP), Iepakojuma apsaimniekošanas padomē (IAP) un Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas padomē (NTLAP):

8. tabula

Izvērtētie un izskatīšanai padomēs sagatavotie apsaimniekotāju iesniegumi

Iesnieguma saturs	Padome	VKPAP	IAP	NTLAP
Iesniegumi par jaunas apsaimniekošanas sistēmas izveidi		4	3	0
Iesniegumi par līgumpartneru maiņu esošās apsaimniekošanas sistēmās		33	18	2
Iesniegumi par izmaiņām esošajos apsaimniekošanas sistēmu īstenošanas plānos		33	29	1
Apsaimniekotāju iesniegtie paskaidrojumi par konstatētajiem pārkāpumiem apsaimniekošanas sistēmu darbībā		3	0	1

2016. gadā Fonda administrācija sagatavoja un iesniedza VARAM lēmumu projektus saistībā ar atbrīvojuma piemērošanu no dabas resursu nodokļa maksāšanas par videi kaitīgām precēm, t.sk. par elektriskām un elektroniskām iekārtām (VKP), iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem (IEP), kā arī nolietotiem transportlīdzekļiem (NTL), kas attēloti tabulā Nr. 9:

9. tabula

Sagatavotie lēmumi par dabas resursu nodokļu atbrīvojumiem

Lēmuma saturs	VKP	IEP	NTL
Lēmumi par jaunas apsaimniekošanas sistēmas izveidi un piemērošanu	4	3	0
Lēmumi par līgumpartneru maiņu esošās apsaimniekošanas sistēmās	33	18	2
Lēmumi par izmaiņu veikšanu esošajos apsaimniekošanas sistēmu īstenošanas plānos	31	31	1
Lēmumi atteikt slēgt apsaimniekošanas līgumu un piemērot atbrīvojumu no DRN samaksas	2	1	0
Lēmumi par apsaimniekošanas sistēmas darbības pārtraukšanu un atbrīvojuma no DRN atcelšanu	2	0	0

2016. gadā Fonda administrācija noslēdza sekojošus līgumus par videi kaitīgu preču apsaimniekošanu:

- 4 līgumi par videi kaitīgu preču (t.sk. 2 elektrisko un elektronisko iekārtu) atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidi un piemērošanu;
- 65 vienošanās par grozījumu izdarīšanu līguma pielikumā un apsaimniekošanas plānā videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmās (t.sk. 21 elektrisko un elektronisko iekārtu apsaimniekošanas sistēmās).

2016. gadā Fonda administrācija noslēdza sekojošus līgumus par izlietotā iepakojuma un vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu apsaimniekošanu:

- 3 līgumi par izlietotā iepakojuma un vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu apsaimniekošanas sistēmas izveidi un piemērošanu;
- 49 vienošanās par grozījumu izdarīšanu līguma pielikumā un apsaimniekošanas plānā (izlietotā iepakojuma un vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu apsaimniekošanas sistēmās).

2016. gadā Fonda administrācija noslēdza 3 vienošanās par grozījumu izdarīšanu līguma pielikumā un apsaimniekošanas plānā nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas sistēmās.

2016. gadā Fonda administrācija ir saņēmusi un izvērtējusi 18 pārskatus par videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanu, 15 pārskatus par elektrisko un elektronisko iekārtu apsaimniekošanu, 20 pārskatus par izlietotā iepakojuma un vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu apsaimniekošanu un 1 pārskatu par nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanu.

2016. gadā līgums par atbrīvojuma no dabas resursu nodokļa samaksas piemērošanu par videi kaitīgām precēm bija spēkā ar 7 apsaimniekotājiem, kas kopā atbrīvoja no dabas resursu nodokļa nomaksas 987 nodokļa maksātājus.

Par elektriskām un elektroniskām iekārtām 2016. gadā Fonda administrācijai bija spēkā līgumi ar 5 apsaimniekotājiem, kas kopā atbrīvoja no dabas resursu nodokļa samaksas 1251 nodokļa maksātājus.

Par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem 2016. gadā Fonda administrācijai bija spēkā līgumi ar 5 apsaimniekotājiem, kas kopā atbrīvoja 4997 dabas resursu nodokļa maksātājus.

2016.gadā 1 komersants bija izveidojis nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanas sistēmu, kas atbrīvoja no dabas resursu nodokļa samaksas 30 komersantus, bet gada pēdējā ceturksnī uz laiku bija apturējis savu darbību.

Ar grozījumiem Dabas resursu nodokļa likumā un citos saistītos normatīvajos aktos no 2017. gada 1. janvāra šīs funkcijas izpilde tika nodota Valsts vides dienestam, līdz ar ko, ņemot vērā to, ka atbrīvojuma no dabas resursu nodokļa samaksas saņēmējiem pārskati par savu darbību jāsniedz atbildīgajai iestādei līdz nākamā gada 1. maijam, Fonda administrācijas rīcībā nav informācijas par 2016. gadā radīto un apsaimniekoto atkritumu apjomu. Pēdējie Fonda administrācijas rīcībā esošie dati ir pieejami Fonda administrācijas darbības pārskatā par 2015. gadu.

2.10. Politikas iniciatīvas, veiktie un pasūtītie pētījumi

2016. gadā Fonda administrācija turpināja īstenot iepriekšējā gadā uzsāktās jaunās politikas iniciatīvas - principa "Nauda atgriežas dabā" īstenošanu. Šī politikas iniciatīva tika realizēta caur projektu konkursiem un prioritāriem nacionālas nozīmes vides aizsardzības projektiem apakšprogrammā „Vides aizsardzības projekti”, kopumā nodrošinot 125 projektu īstenošanu par kopējo summu 3 147 544 EUR (detalizēta informāciju skatīt nodaļā 2.4).

Sadarbībā ar apsaimniekotājiem un atbrīvojuma no dabas resursu nodokļa samaksas saņēmējiem regulāri tika sekots līdzi situācijai izlietotā iepakojuma, videi kaitīgu preču atkritumu un nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas jomā un tā rezultātā iegūtie secinājumi un priekšlikumi tika iesniegti VARAM un citās iesaistītās iestādēs grozījumu izdarīšanai Ministru kabineta noteikumos un citos dokumentos, kas regulē atbrīvojumu piešķiršanu no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu, videi kaitīgām precēm un transportlīdzekļiem.

Fonda administrācija kā iestāde 2016. gadā neveica pētījumu pasūtījumus.

2.11. Pārskats par iestādes darbību un noteikto stratēģisko uzdevumu novērtējums

Iestādes būtiskākie darbības rezultāti atspoguļoti pārskata sadaļās 2.4. – 2.9. Galvenie noteiktie stratēģiskie uzdevumi un to sasniedzamie rezultāti ir apstiprinātie budžeta programmas 21.00.00 “Vides aizsardzības fonds” rezultatīvie rādītāji.

10. tabula

Pārskats par galveno rezultatīvo rādītāju izpildi 2016

Apakšprogramma / Darbības rezultāts / Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
21.01.00 Fonda darbības nodrošinājums		
Nodrošināta Latvijas vides aizsardzības fonda līdzekļu pārvaldība		
Projektu īstenošanai noslēgto līgumu skaits gadā	200	178
Nodrošināta iesniegumu par atbrīvojumu no dabas resursu nodokļu samaksas par videi kaitīgām precēm, iepakojumiem un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem, un transportlīdzekļiem izskatīšanas procesa administrēšanu		
Izvērtēto iesniegumu (t.sk. iesniegumi par līgumpartneru maiņu) skaits gadā atbrīvojumu saņemšanai no dabas resursu nodokļa samaksas	100	128
21.02.00 Vides aizsardzības projekti		
Aktuālu vides problēmu risināšana plašsaziņas līdzekļos		
Sagatavoto radio raidījumu skaits gadā, kuros sabiedrība tiek regulāri informēta par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas nozīmi	110	111
Sagatavoto TV raidījumu skaits gadā, kuros sabiedrība tiek regulāri informēta par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas nozīmi	100	99
Izdoto zaļā dzīves stila periodisko izdevumu numuru skaits gadā (vidējā tirāža ~2500 eks.), sniedzot vispusīgu informāciju par vides aizsardzību un ilgtspējīgu attīstību Latvijā	30	29
Bērni un jaunieši iepazīstināti ar vides aktuālajām problēmām, veicot viņu izpratni par dabas norisēm		
Iesaistītie bērni un jaunieši vides izglītību, apziņu un sabiedrības līdzdalību veicinošos pasākumos (mācību nometnes, talkas, izstādes, akcijas utml.)	2000	2175
Nodrošināta Latvijas pārstāvniecība starptautiskās organizācijas FEE International programmās		
Nodrošinātas Latvijas ikgadējās biedru naudas iemaksas 3 globālās Vides izglītības fonda programmās: „Zilā karoga ekosertifikācija”, „Ekoskolu sertifikācija”, „Jaunie vides reportieri”.	3	3
Nodrošināt finansiālo atbalstu Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs” saimnieciskajā darbībā		
Sugu skaits gadā, kurām nodrošināti labvēlīgi dzīves apstākļi nebrīvē	420	363*
Īstenoto apdraudēto sugu vairošanās skaits	68	69
21.13.00 Nozares vides projekti		
Nodrošināta nozares vides projektu un pasākumu finansēšana vides aizsardzībā		
Projektu ietvaros īstenoto aktivitāšu skaits veiktspējās stiprināšanai vides aizsardzības kontroles jomā	7	7
Projektu ietvaros īstenoto aktivitāšu skaits bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un aizsardzības pasākumiem	5	5

Projektu ietvaros īstenoto aktivitāšu skaits starptautisko saistību vides jomā izpildei	8	9
21.20.00 Iemaksas starptautiskajās organizācijās		
Nodrošināta Latvijas iemaksas starptautiskajās organizācijās		
Starptautisko organizāciju skaits gadā, kurās veiktas iemaksas	9	11

**Lai nodrošinātu atsevišķu sugu dzīvnieku labturības ievērošanu, kā arī konstatējot nepieciešamību paplašināt apskatāmo dzīvnieku ekspozīcijas, kopējā dzīvnieku kolekcija tika koriģēta un vienuļie sugas dzīvnieki tika pārvietoti uz citiem zoodārziem, kā rezultātā statistiski samazinās kopējais sugu skaits, nemainoties unikālo sugu skaitam, kurām tiek nodrošināti labvēlīgi dzīves apstākļi*

2.12. Iestādes pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamībā un kvalitātē

Fonda administrācija sniedz sekojošus publiskos pakalpojumus:

- 1) Dabas resursu nodokļa maksātāju atbrīvošana no dabas resursu nodokļa samaksas;
- 2) Projektu iesniegumu pieņemšana finansējuma saņemšanai no Latvijas vides aizsardzības fonda līdzekļiem;
- 3) Eiropas Komisijas finanšu programmas LIFE nacionālā kontaktpunkta un nacionālā līdzfinansējuma administrēšanas funkcijas.

2016. gadā Fonda administrācija turpināja iepriekšējā gadā uzsāktos uzlabojumus savu klientu apkalpošanas kvalitātē, atvieglojot potenciālajiem projektu iesniedzējiem dokumentu sagatavošanu, standartizējot iesniedzamo dokumentu formas (tāmes), automatizējot to aizpildīšanu un tālāko izvērtēšanu. Būtisks uzlabojums, kas pilnveidoja darbu plānošanas procesus gan iestādei, gan tās klientiem (potenciāliem projektu iesniedzējiem) ir 2017. gada projektu konkursu plāna izstrādāšana, apstiprināšana Fonda padomē un publicēšana iestādes mājas lapā, tādējādi nodrošinot iespēju savlaicīgi plānot projektu sagatavošanu.

LIFE atbalsta vienības izveide būtiski uzlaboja LIFE nacionālā kontaktpunkta un nacionālā finansējuma administrēšanas funkcijas izpildi, nodrošinot svarīgu konsultatīvu atbalstu, kā arī praktisku pieredzes apmaiņu un komunikāciju gan starp esošajiem, gan potenciālajiem LIFE projektu īstenotājiem.

2016. gadā Fonda administrācija būtiski palielināja elektronisko dokumentu aprites apjomu gan saziņā ar citām valsts iestādēm, gan ar iestādes klientiem (sabiedriskajām organizācijām un komersantiem) – 63% no visiem izejošiem dokumentiem nosūtīti e-dokumenta formā parakstīti ar drošu elektronisko parakstu. 2017. gadā izejošo e-dokumentu īpatsvars prognozējams vēl būtiskāks, jo arī vairums projektu īstenotāju arvien vairāk izmanto e-dokumentu aprites priekšrocības, kas savukārt Fonda administrācijai dod iespēju turpmāk minimizēt papīra formāta dokumentu (galvenokārt Fonda padomes lēmumu) sūtīšanu.

3. Personāls

Fonda administrācijā uz 2016.gada 1.janvāri strādāja 10 darbinieki (t.sk. 1 ierēdnis un 3 ārštata darbinieki), attiecīgi uz 2016.gada 31.decembrī kopā 13 darbinieki (t.sk. 1 ierēdnis un 6 ārštata darbinieki). Personāla skaita pieaugums saistīts ar jaunas struktūrvienības (LIFE atbalsta vienība) izveidošanu projekta LIFE14 CAP/LV/000002 “Capacity Building for LIFE Programme implementation in Latvia” īstenošanai.

Ar 2016.gada 1.aprīli uzsākta projektā LIFE14 CAP/LV/000002 “Capacity Building for LIFE Programme implementation in Latvia” īstenošana, kā rezultātā tika izveidotas 4 jaunas ārštata darba vietas (LIFE atbalsta vienības daļas vadītājs - 1, LIFE atbalsta vienības vecākais eksperts – 2 un LIFE atbalsta vienības sabiedrisko attiecību speciālists – 1).

2016.gadā pēdējā darba dienā tika pārtrauktas attiecības ar 2 Fonda administrācijas darbiniekiem sakarā ar Dabas resursu nodokļa daļas funkcijas un amatu vietas nodošanu Valsts vides dienestam un pamatojoties uz 2016.gada 20.decembra Ministru kabineta sēdē pieņemtajiem grozījumiem vairākos normatīvajos aktos (LR MK 22.05.2012. noteikumi Nr.361 “Dabas resursu nodokļa piemērošanas noteikumi transportlīdzekļiem”, LR MK 03.11.2009. noteikumi Nr.1293 “Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem” un LR MK 03.11.2009. noteikumi Nr.1293 “Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par videi kaitīgām precēm”).

Fonda administrācija apzinās, ka līdzšinējais darbības sasniegto rezultātu nozīmīgākais resurss ir tās darbinieki, tāpēc iespēju robežās darbiniekiem tika nodrošināta darbinieku dalība kvalifikācijas paaugstināšanas semināros unursos. Ņemot vērā ierobežoto kapacitāti, darba apjomu un kursu piedāvājumu, 2016.gadā Fonda administrācijas darbinieki apmeklējuši 4 kursus un seminārus savas profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanai.

Uz 2016.gada 31.decembri 100% Fonda administrācijas darbinieku bija ar augstāko izglītību - 6 darbiniekiem ir iegūts maģistra grāds, 7 – bakalaura grāds, kā arī vienam darbiniekam ir iegūta profesionālā augstākā izglītība. No kopējā Fonda administrācijas darbinieku skaita 70% (9 darbinieki) uz 2016.gada 31.decembri bija sievietes un 30% (4 darbinieki) vīrieši. Vidējais darbinieku vecums Fonda administrācijā, salīdzinot ar 2015.gadu (vidējais darbinieku vecums – 31 gads), 2016.gadā ir palielinājies – 33 gadi. Darbinieku sadalījums pa vecuma grupām Fonda administrācijā ir vienmērīgs, jo vienāds skaits darbinieku – 5 darbinieki (jeb 38,5% no kopējā darbinieku skaita) pārstāv vecuma grupu 20-29, un – 5 darbinieki pārstāv vecuma grupu 30-39, savukārt 3 darbinieki ietilpst vecuma grupā 40 – 49.

4. Komunikācija ar sabiedrību un sadarbība ar nevalstisko sektoru

Fonda administrācijas galvenā komunikācija ar sabiedrību notiek caur interneta mājaslapu www.lvafa.gov.lv. Mājas lapas apmeklētāji tiek informēti par aktuālajiem notikumiem Fonda administrācijā, Fonda finansēto projektu norisē, LIFE programmas īstenošanu Latvijā, kā arī par galvenajām aktivitātēm, kas saistītas ar atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa par iepakojumu, videi kaitīgajām precēm un transportlīdzekļiem.

Kā būtisks komunikāciju rīks, lai informētu sabiedrību par Fonda administrācijas galvenajām aktualitātēm, tiek izmantots twitter konts (https://twitter.com/LVAFA_LV), kura sekotāji var uzzināt par jaunākām aktualitātēm iestādes darbībā, gan Fonda finansētajos projektos.

Lai veicinātu LIFE programmas popularitāti un atpazīstamību, kā arī, lai sasniegtu projektā LIFE14 CAP/LV/000002 “Capacity Building for LIFE Programme implementation in Latvia” uzstādītos mērķus un nodrošinātu projekta publicitāti, 2016.gadā tika izveidota atsevišķa mājas lapa www.lifeprogramma.lv, kur tiek iekļauta visa aktuālā informācija projektu pieteikumu rakstītājiem, LIFE projektu ieviesējiem, kā arī sniegta informācija par CAP LIFE LAT projektu, tā piedāvātajām aktivitātēm un ievietota informācija arī par citu LIFE projektu aktivitātēm. Lai informētu sabiedrību un iesaistītās puses par LIFE programmu, tās iespējām un nosacījumiem, 2016.gadā tika organizēti vairāki informatīvi pasākumi, kuros kopumā piedalījās vairāk kā 300 cilvēki, izveidotas 4 video īsfilmas, izdots buklets par LIFE 15 gadiem Latvijā un publicēti raksti gan drukātajos, gan interneta medijos. Kopā projekta pirmajā gadā tika sniegtas vairāk kā 90 padziļinātās konsultācijas

potenciālajiem projektu iesniedzējiem gan telefoniski (27), gan e-pastos (41), gan klātienē (23).

Fonda administrācijas sadarbība ar nevalstisko sektoru galvenokārt notikusi projektu īstenošanas gaitā, realizējot līgumsaistības par projektu finansēšanas un izpildes gaitu.

No budžeta programmas „Vides aizsardzības fonds” 2016. gadā kopā atbalstītas 41 nevalstiskā organizācija, nodrošinot finansējumu 63 projektu īstenošanai 1 275 524 EUR apmērā.

No budžeta programmas „LIFE programmas projekti” 2016. gadā finansējumu saņēma 2 nevalstiskās organizācijas 4 projektu īstenošanai 275 745 EUR apmērā.

Lai veicinātu sabiedrības interešu ievērošanu Latvijas vides aizsardzības fonda līdzekļu sadalē un sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā, nodrošināta Latvijas vides aizsardzības fonda konsultatīvās padomes darbība, kurā darbojas profesionālo, nozaru un interešu biedrību un nodibinājumu deleģētie pārstāvji. Konsultatīvā padome darbojas pamatojoties uz Latvijas vides aizsardzības fonda konsultatīvās padomes nolikumu, kas apstiprināts ar 2007. gada 17. aprīlī izdoto vides ministra rīkojumu Nr. 245 (2007. gada 31. maijā ar Vides ministra rīkojumu Nr. 352 Latvijas vides aizsardzības fonda konsultatīvās padomes nolikumā tika izdarīti grozījumi).

Ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 04.08.2015. rīkojumu Nr. 249 tika apstiprināts Latvijas vides aizsardzības fonda Konsultatīvās padomes personālsastāvs (pilnvaru termiņš – 03.08.2017.)

No 2015. gada 4.augusta Konsultatīvo padomi veido šādu organizāciju pārstāvji:

1. Biedrība „Latvijas Vides pārvaldības asociācija”;
2. Biedrība „Vides attīstības biedrība”;
3. Biedrība „Bērnu vides skola”;
4. Biedrība „Baltijas Vides Forums”;
5. Biedrība “homo ecos.”;
6. Biedrība „Vides izglītotāju asociācija”;
7. Nodibinājums „Latvijas Dabas fonds”;
8. Daugavpils Universitāte;
9. Biedrība „Abavas ielejas attīstības centrs”;
10. Biedrība „Vides iniciatīvu centrs”;
11. Biedrība „Latvijas atkritumu saimniecības uzņēmumu asociācija”;
12. Biedrība “Eko line”;
13. Nodibinājums “Vides izglītības fonds”;
14. Nodibinājums „Pasauls dabas fonds”;
15. Biedrība „Vides aizsardzības klubs”;
16. Biedrība “Baltijas krastī”.

Konsultatīvās padomes priekšsēdētāja ir Ingrīda Brēmere (Baltijas Vides Forums) un priekšsēdētāja vietniece – Aiga Kāla (Latvijas Vides pārvaldības asociācija).

Konsultatīvā padome izvērtē projektu iesniegumu atbilstību projektu konkursa nolikumam, tostarp atbilstību valsts vides politikas mērķiem un to sasniegšanai izvirzītajām rīcībām, kā arī atbilstību sabiedrības interesēm. Konsultatīvās padomes sagatavotajam projektu vērtējumam Fonda padomes lēmuma pieņemšanā ir rekomendējošs raksturs.

2016. gadā Konsultatīvajai padomei ir notikušas 21 sēde (t.sk. 14 gadījumos jautājumi izskatīti nesasaucot sēdi klātienē, Konsultatīvās padomes locekļiem izsakot viedokli

elektroniski), kurās kopumā izskatīti un pieņemti lēmumi par 299 jautājumiem saistībā ar iesniegtajiem projektiem un plānotajiem projektu konkursu nolikumiem.

5. 2017. gadā plānotie pasākumi

2017. gada Fonda administrācijas būtiskākā aktivitāte un izaicinājums ir sagatavot un uzsākt Kohēzijas fonda līdzfinansētu projektu Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.4.2. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstību un savlaicīgu vides risku novēršanu, kā arī sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā" 5.4.2.2. pasākuma "Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības vides pārvaldībā veicināšana" ietvaros, kā īstenošanai 2016. gada 20. decembrī ir pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr. 859, paredzot Fonda administrāciju kā vienu no projekta iesniedzējiem. Projektu ir plānots īstenot kopīgi ar 8 sadarbības partneriem, rezultātā pilnveidojot ūdeņu, zemes un bioloģiskās daudzveidības monitoringa programmas, attīstot monitoringa datu iegūvi, optimizējot vides kontroles pasākumus, kā arī veicinot sabiedrības vides apziņu un uzlabojot informētības līmeni vides aizsardzības jomā, izveidojot 3 nacionālas nozīmes vides informācijas centrus.

LIFE Kapacitātes projektā 2017. gadā paredzēts īstenot izmaiņas atbildības sadalījumā projekta aktivitāšu izpildē starp VARAM un Fonda administrāciju, palielinot būtisku Fonda administrācijas īstenojamo aktivitāšu īpatsvaru. 2017.gadā plānots turpināt projektā plānotās aktivitātes, veicinot LIFE programmas atpazīstamību Latvijā, projektu pieteikumu skaita pieaugumu un to kvalitātes uzlabošanu, nodrošinātu pieredzes apmaiņu starp projektiem un citām dalībvalstīm.

Fonda projektu konkursu norises organizēšanā savukārt izaicinājums būs 2017. gada I ceturksnis, kurā plānots organizēt lielāko daļu no 2017. gada projektu konkursiem, kas tādejādi palielina būtisku iestādes darba intensitāti un atbilstošu darbu sadalīšanu prioritārā secībā. Gada otrajā pusē plānots izstrādāt un prezentēt gan Fonda padomei, gan Konsultatīvajai padomei priekšlikumus Fonda darbības pamatprincipiem 2 gadu periodā (2018-2019), tādējādi turpinot uzlabot Fonda darbības plānošanas procesus, kas savukārt pozitīvi ietekmē iesniegto projektu sagatavošanas kvalitāti.

**Pielikums Nr.1 budžeta apakšprogrammas 21.02.00 "Vides aizsardzības projekti"
2016.gada projekti**

	Reģ. Nr.	Projekta nosaukums	Īstenotājs	Piešķirtais finansējums 2016
Atbildīgs dzīvesveids – videi draudzīga dzīvesveida popularizēšana				
1	1-08/408/2015	TV raidījumu cikls "Vides fakti" 2016	SIA Finger Film Production	65 000
2	1-08/407/2015	Vides raidījumu cikls "Kā pieci pirksti"	SIA TV Kurzeme	8 054
3	1-08/409/2015	"Es varu būt zaļš"	SIA Vidzemes televīzija	23 989
4	1-08/424/2015	LOB TV raidījums "Starp putniem un cilvēkiem"	Latvijas Ornitoloģijas biedrība	41 500
5	1-08/410/2015	Televīzijas raidījuma vieglajā valodā "Trīs ceturdaļas Dabā" izveidošana un pārraidīšana"	Invalīdu un viņu draugu apvienība "APEIRONS"	7 537
6	1-08/448/2015	Dabas studija - pozitīvi par dzīvi Natura 2000 teritorijās	Radio 1, SIA	4 470
7	1-08/404/2015	Radio programma krievu valodā "Noasa šķirsts" (30 min.)	Latvijas Radio, VSIA	15 000
8	1-08/405/2015	Radio raidījums "Zaļais vilnis" Latvijas radio 1. programmā	Latvijas Radio, VSIA	17 500
9	1-08/1/2016	Žurnāls "Vides Vēstis"	Vides Vārds, biedrība	53 573
10	1-08/4/2016	LOB žurnāla "Putni dabā" izdošana 2016.gadā	Latvijas Ornitoloģijas biedrība	29 012
11	1-08/49/2016	Vides mēnesis Latvijas Dabas muzejā. Alternatīvās enerģijas iespējas un nozīme klimata pārmaiņu mazināšanā	Dabas muzeja atbalsta biedrība, biedrība	6 480
12	1-08/74/2016	Dabas izziņas pasākums "Piliens dabas"	Jauniešu vētra, biedrība	3 665
13	1-08/43/2016	Videi draudzīgi gadatirgi Brīvdabas muzejā	homo ecos:, biedrība	7 687
14	1-08/82/2016	Nakts Velo Rats	Radi Vidi Pats, biedrība	3 692
15	1-08/73/2016	Meža izziņas spēle "Dzeņa raibumi"	Valkas ģimnāzijas vecāku biedrība	2 847
16	1-08/57/2016	Kampaņa "Spoku tīkli"	Pasaules Dabas Fonds, nodibinājums	5 889
17	1-08/30/2016	Zaļais pedālis	Dēms, biedrība	5 067
18	1-08/76/2016	Kampaņa "Mana jūra" 2016	Vides izglītības fonds, nodibinājums	20 000
19	1-08/51/2016	Atklāj putnu migrācijas burvību!	Latvijas Ornitoloģijas biedrība	21 000
20	1-08/63/2016	Eju es gar Vaidaviņas krastiem!	Apes jauniešu klubs "Slīdes", biedrība	2 460
21	1-08/44/2016	Kampaņa "Latvijas zaļākais birojs"	Eizenšteins un dēli, biedrība	39 000
22	1-08/58/2016	Bioloģiskās daudzveidības aizsardzība meža apsaimniekošanā	Pasaules Dabas Fonds, nodibinājums	15 348
23	1-08/96/2016	Žurnāla MMD vides izglītības sadaļa	SIA Dumpis	8 208
24	1-08/122/2016	Daba-mūsu bagātība	SIA "Izdevniecība "Dienas Žurnāli""	8 105
25	1-08/115/2016	Rakstu sērija "Apņemos dzīvot zaļāk"	SIA "Žurnāls Santa"	5 530

26	1-08/109/2016	Vienas upes ceļš līdz jūrai-no niedrāja līdz niedrājam žurnālā A12	SIA 5 labas ziņas	2 300
27	1-08/108/2016	Zaļi mācāmieš, ražojam, dzīvojam!	SIA "Bauskas Dzīve"	2 915
28	1-08/114/2016	Būvzinieņu kompetences celšana par resursu ilgtspējīgu izmantošanu, atbildību un dalību klimata pārmaiņu mazināšanā	Biedrība "Latvijas Būvzinieņu savienība"	12 504
29	1-08/95/2016	Pielikuma "Zaļā istaba" izdošana	SIA Kurzemes vārds	6 289
30	1-08/97/2016	Zaļā Pierīga	SIA Rīgas Apriņķa Avīze	24 779
31	1-08/123/2016	Žurnāla "Putni dabā" pielikums bērniem	Latvijas Ornitoloģijas biedrība	4 261
32	1-08/111/2016	Vides diena	SIA "Izdevniecība Dienas Mediji"	19 615
33	1-08/100/2016	Videi draudzīga saimniekošana laukos	SIA "Balvu Vaduguns"	640
34	1-08/125/2016	Tematisks pielikums Vide mums, mēs videi	SIA "Jaunais kurzemnieks"	2 979
35	1-08/121/2016	Klimata pārmaiņas un to novēršana pasaulē un Latvijā	SIA "Izdevniecība "Dienas Žurnāli""	4 645
36	1-08/106/2016	Zaļas dzīves ABC	SIA Izdevniecība "Rīgas Viļņi"	15 565
37	1-08/105/2016	Ielikums "Zaļā Latvija"	AS Lauku Avīze	65 184
38	1-08/102/2016	Es varu būt zaļš	Vidzemes televīzija	9 815
39	1-08/103/2016	TE! Viszaļāk	Vides filmu studija, SIA	23 867
40	1-08/101/2016	Mūsu vide ir mūsu atbildība	Valmieras TV	13 891
41	1-08/116/2016	Dabas vērtību saglabāšanu popularizējošs un izglītojošs sižetu cikls "Simts gadu lapas dzītas, simts gadus vainagos vītas"	Finger Film Production, SIA	21 200
42	1-08/119/2016	Rubrika par atbildīgu dzīvesveidu raidījumā "Preses Klubs"	TV Latvija, AS	25 161
43	1-08/107/2016	Tavs dzīvesveids ir dabas daļa	Aizputes TV, SIA	9 360
44	1-08/110/2016	Kultūra kā augu valsts spogulis: iepazīsti citas kultūras caur augiem	Daugavpils ebreju kopiena, biedrība	18 261
45	1-08/117/2016	Pa dabas stīgām pie mums Latgalē	Lietiškā Latgale, SIA	3 688
46	1-08/118/2016	Star FM Zaļā ceturtdiena	homo ecos:	22 124
47	1-08/112/2016	Vides aizsardzības un izglītības raidījums "Daba stāsta"	Radio Skonto, SIA	6 863
48	1-08/99/2016	Radio rubrika a/s Radio SWH stacijās	Radio SWH, AS	6 832
49	1-08/113/2016	Dabas ēdienkarte	Mans Radio, SIA	5 751
Dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana				
50	1-08/185/2016	Zivju resursu aizsardzība DP "Pape"	Pasaules dabas fonds, nodibinājums	6 725
51	1-08/149/2016	Zivju nārsta vietu kontrole Grīvā, Rojā un Pilsupē	Engures ezera dabas parka fonds, nodibinājums	1 713
52	1-08/171/2016	„Zivju resursu aizsardzības akcija „Dzīvais ūdens 2016””	Latvijas Makšķernieku asociācija, biedrība	23 198
53	1-08/179/2016	Dabas pieminekļa aizsargājamā dendroloģiskā stādījuma "Kokneses parks" dabas aizsardzības plāna ieviešana	Kokneses novada dome	13 597
54	1-08/181/2016	Dabas aizsardzības un apsaimniekošanas	Krāslavas novada dome	11 789

		pasākumu īstenošana dabas parka "Daugavas loki" Adamovas dabas takā		
55	1-08/184/2016	Dabas vērtību inventarizācija un rekonstrukcijas projektu izstrāde Medumu un Jaunsventes parkiem saskaņā ar aizsargājamo ainavu apvidus "Augšzeme" dabas aizsardzības plānu	Daugavpils Universitātes Dabas izpētes un vides izglītības centrs, biedrība	28 090
56	1-08/174/2016	Dabas aizsardzības plāna pasākumu īstenošana dabas parkā "Dvietes paliene"	Latvijas Dabas fonds, nodibinājums	8 841
57	1-08/182/2016	Palieņu pļavu apsaimniekošana DP "Pape"	Pasaules dabas fonds, nodibinājums	23 730
58	1-08/187/2016	Talsu pauguraine	Talsu pauguraines dabas parka atbalsts	5 008
59	1-08/173/2016	Antropogēnās slodzes optimizēšanas un bioloģiskās daudzveidības ilgtspējas nodrošināšanas pasākumi Gaujas dabas takā Strenču novadā	Strenču novada dome	6 337
60	1-08/180/2016	Dabas aizsardzības pasākumu ieviešana Gaujas piekrastē	Cēsu novada pašvaldība	5 035
61	1-08/176/2016	Dabīgo zālāju atjaunošana Lielupes palienē	Ķemeru nacionālā parka fonds, nodibinājums	7 650
62	1-08/175/2016	Pļavas biotopu apsaimniekošanas pasākumi Teiču un Krustkalnu dabas rezervātos 2016. gadā	Teiču dabas fonds, nodibinājums	25 385
63	1-08/177/2016	Dabas lieguma "Ruņupes ieleja" pļavu un lauču uzturēšana	Priekules novada pašvaldība	5 015
64	1-08/172/2016	Ūdensputniem piemērota ligzdošanas biotopa atjaunošana Engures ezera Lielrovas mākslīgo salu arhipelāgā	Engures ezera dabas parka fonds, nodibinājums	15 749
65	1-08/186/2016	Vērtīgo biotopu un ainavu aizsardzība dabas liegumā "Ventas ieleja"	Kuldīgas novada pašvaldība	23 498
66	1-08/188/2016	Dabas izziņa Rēzeknes novada Lūznavas muižas parkā	Rēzeknes novada pašvaldība	5 130
67	1-08/195/2016	Dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotopu atjaunošana	Latvijas Dabas fonds, nodibinājums	7 711
68	1-08/183/2016	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāna ieviešana Engures novadā	Engures novada dome	34 131
69	1-08/190/2016	Eirāzijas lūša Lynx lynx aizsardzības plāna atjaunošana	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"	8 000
70	1-08/189/2016	Pelēkā vilka Canis lupus aizsardzības plāna atjaunošana	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"	8 000
71	1-08/192/2016	Brūnā lāča Ursus arctos aizsardzības plāna atjaunošana	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"	7 989
72	1-08/191/2016	Eirāzijas ūdra Lutra lutra aizsardzības plāna izstrāde	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"	16 010
Vides politikas īstenošana				
73	1-08/133/2016	Vadlīniju izstrāde teritorijas izmantošanas ierobežojumu noteikšanai teritorijas plānošanas dokumentos ap rūpniecisko avāriju riska objektiem	Latvijas Vides pārvaldības asociācija, biedrība	12 983
74	1-08/136/2016	Ieteikumi pašvaldībām saistošo noteikumu izstrādei sabiedrisko ūdenssaimniecības un kanalizācijas	Latvijas Ūdensapgādes un kanalizācijas	6 393

		pakalpojumu sniegšanas un lietošanas jomā	uzņēmumu asociācija, biedrība	
75	1-08/134/2016	Ilustratīva izziņas un mācību materiāla sagatavošana par Eiropas Savienības īpaši aizsargājamos biotopus Latvijā raksturojošām augu sugām	Latvijas Dabas fonds, nodibinājums	21 565
76	1-08/161/2016	Vadlīnijas - videi draudzīgai meliorācijai	Ūdensaina, biedrība	12 437
77	1-08/140/2016	Informatīvu un izglītojošu publicitātes materiālu izstrādāšana lietotnes Vides SOS efektivitātes veicināšanai un sabiedrības izglītošanai vides jomā. Mobilās lietotnes Vides SOS funkcionalitātes uzlabošana	Vides fakti, biedrība	27 795
78	1-08/131/2016	Interaktīvu materiālu un uzskates līdzekļu sagatavošana dabaszinību tēmu apgūšanai Latvijas Dabas muzejā	Dabas muzeja atbalsta biedrība	22 025
79	1-08/148/2016	Komunikācijas kanāls sadarbībai Abavas senlejā	Abavas ielejas attīstības centrs, biedrība	8 009
80	1-08/128/2016	Seminārs "Bioloģiski vērtīgu koku saglabāšana un apsaimniekošana apdzīvotās vietās Ziemeļkurzemē"	Popes muiža, biedrība	1 019
81	1-08/147/2016	Seno kultūraugu un lakstaugu paraugu ievākšana Smiltenes novadā	Kultūrvēsturiskās vides saglabāšanas biedrība, biedrība	2 949
82	1-08/165/2016	Seminārs „Ilgtspējīga atkritumu apsaimniekošana pašvaldībās”	Dzīvo Zaļāk!, biedrība	7 069
83	1-08/139/2016	Grāmatas par Ķemeru Nacionālā parka floru sagatavošana un izdošana	Ķemeru nacionālā parka fonds, nodibinājums	10 450
84	1-08/164/2016	Gulbja lidojums	Pie Kraujas, biedrība	3 210
85	1-08/137/2016	Prioritāri apsaimniekojamo purvu stāvokļa izvērtējums un apsaimniekošanas pasākumu plānu izstrāde	Latvijas Dabas fonds, nodibinājums	15 430
86	1-08/132/2016	ES dabas direktīvu prasību pārņemšanas izvērtējums	Latvijas Vides pārvaldības asociācija, biedrība	38 470
87	1-08/168/2016	Izvērtējums par Bioloģiskās daudzveidības konvencijas Nagojas Protokola ratificēšanu	Nacionālais botāniskais dārzs	10 760
88	1-08/94/2016	Eitrofikācijas novērtēšanas piekrastes ūdeņos sistēmas attīrīšana atbilstoši Nitrātu direktīvas prasībām	Latvijas Hidroekoloģijas institūts	40 418
89	1-08/127/2016	Sociālekonomiskais novērtējums potenciālajiem papildus pasākumiem laba jūras vides stāvokļa panākšanai.	Latvijas Hidroekoloģijas institūts	18 888
90	1-08/130/2016	Latvijas aizsargājamo augu sugu ex situ un in situ izpēte	Nacionālais botāniskais dārzs	6 364
91	1-08/135/2016	Engures ezera DP līgzdojošo putnu izplatības dinamika	Latvijas Universitāte	26 508
92	1-08/129/2016	Apdraudēto augu sugu dzīvotspējas analīze in un ex situ	Nacionālais botāniskais dārzs	3 918
93	1-08/158/2016	Informācijas ieguve par īpaši aizsargājamo sugu meža sicista Sicista betulina	Latvijas Pūču Izpētes biedrība	34 190
94	1-08/146/2016	Gaisa kvalitāte un klimata politika: sadarbība un sinerģija	Baltijas Vides Forums, biedrība	17 503
95	1-08/153/2016	Latvijas kūdras atradņu datu kvalitātes analīze, ieteikumu sagatavošana to uzlabošanai un izmantošanai valsts	Homo ecos., biedrība	37 551

		stratēģijas pamatdokumentu sagatavošanā (2. kārtā)		
Vides izglītības un vides apziņas veicināšana sabiedrībā				
96	1-08/197/2016	Likteņdārza Lielā kalna izveide - dāvana Latvijai simtgadē un latvisko vērtību saglabāšana nākamajām paaudzēm	Kokneses fonds, nodibinājums	73 920
97	1-08/207/2016	Gaismas dārzs Ludzai	Ludzas novada pašvaldība	68 956
98	1-08/236/2016	Loba doba Ziemeļlatgolā jeb atklāj dabas pētnieku sevī!	Rugāju novada dome	52 395
99	1-08/255/2016	Lejaskurzemes dabas vērtības Latvijas simtgadei	Liepājas pilsētas pašvaldība	81 030
100	1-08/196/2016	LAIPAS – Ogres upes un tās krastos augošo aizsargājamo biotopu un peldu kūrorta cildināšana, godinot Latvijas valsts pastāvēšanas simtgadi	Ogres novada pašvaldība	42 645
101	1-08/199/2016	Neiepazītā Ziemeļlatvija	Naukšēnu novada pašvaldība	41 503
102	1-08/260/2016	Gadu tūkstošiem auklēti pamati stabilai nākotnei	Jelgavas novada pašvaldība	39 689
103	1-08/233/2016	Dabas daudzveidība Latvijas ainavās. Ainavas runā!	Latvijas Dabas fonds, nodibinājums	75 374
104	1-08/238/2016	Latvijas ilgtspējas dimensijas – izglītoti cilvēki un dabas vērtību saglabāšana	Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija	27 037
105	1-08/247/2016	Dabas skaitīšana" - sabiedrības informēšana par projektu "Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā"	MEDIA GIDS, biedrība	47 255
106	1-08/242/2016	Latvijas simtgades dabas deklarācija	Pasaules Dabas fonds, nodibinājums	42 619
107	1-08/259/2016	Latvijas izcelsmes dekoratīvo augu ekspozīcijas un virtuālās „Nacionālās selekcijas slavas zāles” izveide NBD Salaspilī.	VZI APP Nacionālais botāniskais dārzs	79 964
108	1-08/226/2016	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju glabātie dārgumi - dāvana Latvijai no paaudzes paaudzē	Ķemeru nacionālā parka fonds, nodibinājums	49 924
109	1-08/219/2016	Ceļojošā izstāde “Latvijas dabas bagātības”	Dabas muzeja atbalsta biedrība, biedrība	39 600
110	1-08/210/2016	Latvijas dabas un ainavas vērtība – spēre: no pētījumu pirmsākumiem līdz dāvanai Latvijai simtgadē	Zaļā upe, biedrība	30 725
111	1-08/214/2016	Monogrāfijas “Latvijas, zeme, daba, tauta, valsts” sagatavošana un izdošana	Latvijas Universitāte	65 774
112	1-08/227/2016	Latvijas ainavu skaistums un dabas daudzveidība kino: veltījums Latvijas simtgadei	Elm Media, nodibinājums	44 877
113	1-08/222/2016	Zaļās Atmodas muzejs „Pirmais stāvs” Jūrmalā un ceļojošā izstāde „Vides aizsardzības klubam -30	Vides aizsardzības klubs, biedrība	39 398
Nacionālas nozīmes vides aizsardzības projekti				
114	1-08/396/2015	Rīgas nacionālā zooloģiskā dārza saimnieciskās darbības daļēja nodrošināšana 2016.gadā	RP SIA "Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs"	298 365
115	1-08/399/2015	Lielā Talka (2016. gads 23. aprīlis)	Pēdas LV	43 183
116	1-08/400/2015	Dabas koncertzāle 2016	Biedrība "Dabas koncertzāle"	37 890
117	1-08/8/2016	„Zaļā sertifikāta” aktualizēšana,	Latvijas Lauku tūrisma	4 266

		informācija un pretendentu pārbaude 2016. gadā	asociācija „Lauku ceļotājs”	
118	1-08/91/2016	Atbalsts LVĢMC upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu projektu 2016.-2021. gadam ziņošanā	VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"	12 340
119	1-08/93/2016	FEE International programmu darbības nodrošināšana Latvijā 2016.gadā	Nodibinājums "Vides izglītības fonds"	54 964
120	1-08/193/2016	Autotransporta piesārņojuma avotu ietekmes stacijas Rīgas aglomerācijā uzturēšana	VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"	29 696
121	1-08/194/2016	Nemēslo mežā (Cūkmens)	A/s "Latvijas valsts meži"	4 300
122	1-08/198/2016	Valsts monitoringa nodrošināšana Latvijas ezeros	VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"	35 892
123	1-08/264/2016	Latvijas izcelsmes pārtikas un dekoratīvo augu kolekcijas ekspozīcijas paplašināšana un pieejamības nodrošināšana	Nacionālais Botāniskais dārzs	96 432
124	1-08/269/2016	Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza dzīvnieku karantīnas bloka rekonstrukcija. 1. kārtā.	RP SIA "Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs"	150 000
125	1-08/272/2016	Sabiedriskās pētniecības attīstīšana uz dabas novērojumu platformas Dabasdati.lv bāzes	Nodibinājums "Latvijas Dabas fonds"	4 194
126	1-08/9/2016	Rīgas ZOO dalība starptautiskajās organizācijās 2016.gadā	RP SIA "Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs"	8 000
127	1-08/92/2016	Biedrībai "Vides Vārds" - žurnāla "Vides Vēstis" papildus tirāžas drukai	Biedrība "Vides vārds"	6 000
128	1-08/274/2016	Biedrībai "Vides Aizsardzības klubs" informatīvā tālruņa "Zaļais telefons" pakalpojuma nodrošināšanai	Biedrība "Vides aizsardzības klubs"	500

Pielikums Nr.2 budžeta apakšprogrammas 21.13.00 „Nozare vides projekti” 2016.gada projekti

Nr. p.k	Projekta īstenotājs	Projekta nosaukums	Finansējums 2016
1.	Dabas aizsardzības pārvalde	Tehnisko risinājumu izstrāde biotopu atjaunošanas pasākumu uzsākšanai dabas liegumos "Randu pļavas" un "Liepājas ezers" un Rāznas Nacionālajā parkā	30 000
2.	Dabas aizsardzības pārvalde	Dabas aizsardzības pārvaldes veiktspējas stiprināšana dabas aizsardzības normatīvo aktu kontroles jomā	15 000
3.	Dabas aizsardzības pārvalde	Teiču un Krustkalnu dabas rezervātu hidroloģiskā izpēte	15 000
4.	Dabas aizsardzības pārvalde	Aleju apsekošana un izvērtēšana	25 000
5.	Dabas aizsardzības pārvalde	Dabas aizsardzības pārvaldes kapacitātes celšana ES struktūrfondu apguvei valsts mēroga biotopu kartēšanas nodrošināšanai	35 323
6.	Dabas aizsardzības pārvalde	Starptautiskā Jauno Reindžeru nedēļa / pieredzes apmaiņa Latvijas IADT	11 843
7.	Latvijas Dabas muzejs	Botānikas ekspozīcijas izveidošana Latvijas Dabas muzejā, II kārtā	159 076
8.	Latvijas Dabas muzejs	Sēņu mulāžu izveidošana Latvijas Dabas muzeja kolekcijas pieejamības nodrošināšanai un apmeklējuma kvalitātes paaugstināšanai	7 018

Nr. p.k	Projekta īstenotājs	Projekta nosaukums	Finansējums 2016
9.	Latvijas Dabas muzejs	Būvniecības valsts kontroles biroja lēmuma izpilde Latvijas Dabas muzejā	10 220
10.	Latvijas Dabas muzejs	Zibens bojājumu likvidēšana un preventīvie pasākumi dabas stihiju ietekmes mazināšanai	24 752
11.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Bīstamu ķīmisku vielu apsekojums Latvijas virszemes ūdeņos	40 000
12.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas starptautiskās sadarbības veicināšana un kapacitātes stiprināšana ķīmisko vielu pārvaldībā	55 000
13.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Vides sektora rīcības plāna nozares apdraudējumu novēršanai izstrāde	9 609
14.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Informācijas, metodikas, materiālu nodrošināšana semināra par ES politikas un nākotnes plāniem saistībā ar Vides atļauju izsniegšanas sistēmu, tās procedūru integrēšanu un paātrināšanu un atklātās lekcijas norisei par vides tiesību aktualitātēm Latvijā un ES	8 400
15.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Latvijas upju un ezeru kvalitātes novērtēšanas metožu starpvalstu saskaņošanas pabeigšana	26 500
16.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvniecības nodrošināšana starptautiskajās konferencēs	10 000
17.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda atbalstītā pasākuma "Zināšanu uzlabošana jūras vides stāvokļa jomā" uzsākšanai nepieciešamās projekta dokumentācijas izstrāde	3 900
18.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Atbalsts zaļā publiskā iepirkuma prasību izstrādei un piemērošanai 2016.gadā	73 000
19.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Priekšlikumi zemes un augsnes degradācijas klasifikācijas, kritēriju un novērtēšanas kārtības izstrādei	12 860
20.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Jauno Eiropas Savienības prasību ieviešana radiācijas drošības jomā	6 050
21.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas dalība izstrādē "Vide un enerģija 2016"	8 000
22.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Priekšlikumu sagatavošana Valsts Civilās aizsardzības plāna jaunajai versijai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetences jomās	10 364
23.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Sadarbības attīstība vides pārvaldības un dabas aizsardzības jautājumos ar Beļģijas franču kopieni un Valonijas reģionu un Baltkrieviju	3 362
24.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Tipiskus sadzīves notekūdeņus raksturojošo parametru aktualizācija	3 950
25.	Valsts vides dienests	Valsts vides dienesta nodarbināto apmācības Valsts administrācijas skolā	14 180
26.	Valsts vides dienests	Valsts vides dienesta darbinieku starpinstitūciju pieredzes apmaiņa atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanā	5 000
27.	Valsts vides dienests	Radioloģisko ierīču tehnisko parametru atbilstības kritēriju izstrāde	8 000
28.	Valsts vides dienests	Valsts vides dienesta veikspējas paaugstināšana un starptautiskās sadarbības veicināšana vides aizsardzības jomā	20 000
29.	Valsts vides dienests	Sabiedrisko vides inspektoru kvalifikācijas paaugstināšana	1 350
30.	Valsts vides dienests	Lašu nārsta vietu uzraudzības un kontroles	58 972

<i>Nr. p.k</i>	<i>Projekta īstenotājs</i>	<i>Projekta nosaukums</i>	<i>Finansējums 2016</i>
		pastiprināšana	
31.	Valsts vides dienests	Valsts vides dienesta ekspertu un inspektoru kvalifikācijas paaugstināšana pazemes ūdeņu aizsardzības jomā	8 182
32.	Valsts vides dienests	Valsts vides dienesta inspektoru un ekspertu darba veikspējas stiprināšana un kompetences paaugstināšana zemes dziļu izmantošanas jomā	4 280
33.	Valsts vides dienests	Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvalžu piesārņojuma kontroles inspektoru teorētiskās un praktiskās apmācības darbam ar olfaktometru	2 070
34.	Valsts vides dienests	Valsts vides dienesta atkritumu apsaimniekošanas kontroles darba grupas kapacitātes celšana un sadarbības nodrošināšana ar Baltijas jūras valstu kompetentajām iestādēm atkritumu pārrobežu sūtījumu jomā	7 005
35.	Valsts vides dienests	Izlietotā iepakojuma un vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu un videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas 2014.gada datu izvērtējums un analīze	9 890
36.	Valsts vides dienests	Nelikumīgu zvejas rīku identificēšanas uzlabošana	17 104
37.	Valsts vides dienests	Vēsturiski piesārņotās vietas "Inčukalna sērskābā gudrona Dienvidu dīķis" teritorijas apsargāšana	50 819
		KOPĀ EUR :	811 079

Pielikums Nr.3 budžeta apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” 2016.gada projekti

	Īstenotājs	Projekta nosaukums <i>/saite uz projekta mājas lapu/</i>	Īstenošanas laiks	Kopējās projekta izmaksas	70.06.00 finansējums	
					Kopā	2016
1	Dabas aizsardzības pārvalde	Meža biotopu atjaunošana Gaujas Nacionālajā parkā (FOR-REST)	01.09.2011. – 31.08.2015.	823 243	320 500	24 647
2	Dabas aizsardzības pārvalde	Ķemeru Nacionālā parka hidroloģiskā režīma atjaunošana (HYDROPLAN)	01.09.2011. – 31.08.2016.	963 823	251 676	44 377
3	Dabas aizsardzības pārvalde	Natura 2000 teritoriju nacionālā aizsardzības un apsaimniekošanas programma (NAT-PROGRAMME)	01.09.2012. – 28.02.2017.	1 609 700	804 850	226 534
4	Latvijas Dabas fonds, Nodibinājums	Lielā dumpja biotopa atjaunošana divos piekrastes ezeros Latvijā (LIFE COASTLAKE)	01.09.2013. - 31.08.2017.	1 710 641	301 074	86 000
5	Baltijas Vides Forums, Biedrība	Alternatīvas biomasas izmantošanas iespējas bioloģiskās daudzveidības un ainavas uzturēšanai lauksaimniecības zemēs (LIFE GRASSSERVICE)	01.10.2013. – 31.12.2017.	1 280 964	280 970	70 245
6	Vides aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs	Īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzības stāvokļa uzlabošana Natura 2000 teritorijā "Ādaži" (LIFE Putni Ādažos)	01.11.2013. – 31.10.2017.	1 537 988	326 265	131 395

	Īstenotājs	Projekta nosaukums <i>/saite uz projekta mājas lapu/</i>	Īstenošanas laiks	Kopējās projekta izmaksas	70.06.00 finansējums	
					Kopā	2016
7	Dabas aizsardzības pārvalde	Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā (LIFE Ekosistēmu pakalpojumi)	01.06.2014. – 31.05.2018.	753 290	277 430	147 877
8	Latvijas Universitāte	Prioritāro mitrāju biotopu aizsardzība un apsaimniekošana Latvijā (LIFE MITRĀJI)	02.06.2014. - 30.11.2017.	983 649	174 806	97 430
9	Baltijas Vides Forums, Biedrība	Integrēta plānošanas pieeja zālāju dzīvotspējai (LIFE VIVA GRASS)	01.06.2014. - 30.11.2018.	2 751 426	241 531	57 300
10	Dabas aizsardzības pārvalde	Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā (LIFE REstore)	01.09.2015.- 31.08.2019.	1 828 318	251 650	247 571
11	Baltijas Vides Forums, Biedrība	Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanā, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti (Fit for REACH)	01.10.2015.- 31.03.2020.	4 458 762	295 000	62 200
12	Valkas novada dome	Pielāgošanās klimata pārmaiņām integrēšana vietējo pašvaldību darbībā (LIFE LOCAL ADAPT)	01.07.2016.- 30.06.2021.	3 070 065	16 400	3 280